www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, мони-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орґан Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 17-го ЧЕРВНЯ 1919. Ч. 71. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JUNE 17, 1919. No. 71.

КОНФЕРЕНЦІЯ РАДИТЬ НАД ГРАНИЦЕЮ УКРАЇНИ І ПОЛЬЩІ.

Большевицькі війска війшли до Галичини і зближають ся до Тернополя.

Большевицька Росія, Україна і Угорщина заключили союз проти Польщі і Румунії.

НІМЕЦЬКІ ДЕЛЕҐАТИ ОДЕРЖАЛИ НА ПІДПИСАНЄ МИРА РЕЧЕНЕЦЬ ДО 21. ЧЕРВНЯ.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

СПРАВА ВИЗНАЧЕНЯ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ГРАНИЦЬ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. червня. — Рада міністрів заграничних справ займаєть ся під теперішну пору справою визначеня границь між Польщею і Україною.

КУБАНЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ У ПРЕЗ. ВІЛСОНА.

„Українське Бюро" в Парижи доносить у своїм бюлетині з дня 26. мая, що президент Вілсон приняв у себе на послухаию кубаньску делеґацію, в склад котрої входили Беч, предсідатель делеґації, і двох членів, Кулабаха і ген. Савицький.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСКА ПЕРЕЙШЛИ ГРАНИЦЮ ГАЛИЧИНИ.

Зближають ся до Тернополя. — Мають на ціли получити ся з мадярськими большевиками.

ЛОНДОН, 14. червня. — Російські большевицькі війска мали перейти границю Галичини і зближають ся до Тернополя, маючи на ціли получити ся з мадярськими большевиками, коли дійдуть до границі Угорщини, як се доносить телеґрама з Відня, датована в четвер.

СЕМЕН ПЕТЛЮРА МАВ УСТУПИТИ З ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЯНСЬКОЇ АРМІЇ.

Ходить чутка, що Петлюра виїхав до Швайцарії.

ВАРШАВА, 7. червня. — Ген. Семен Петлюра, провідник української селянської армії, уступив зі становища головного команданта з причини останних подій на польськім і большевицькім боевих фронтах, як се доносить телеґрама зі Львова.

Одна вістка доносить, що він вступив до армії яко рядовий жовнір; инша вістка подає, що він виїхав до Швайцарії.

„ЗЕЛЕНА АРМІЯ" ҐЕН. ҐРЕҐОРІЄВА В ОКОЛИЦІ КИЄВА.

Поляки і Румуни під командою ґен. Галера готовлять ся до боротьби з большевиками.

ПАРИЖ, 14. червня. — Недавно зорґанізована „зелена армія" під командою ґен. Ґріґорієва веде воєнні операції в околиці Києва проти „червоної армії" большевиків.

Польські і румунські війска, які получили ся разом в Коломиї, розпочали тепер наступ під спільною командою ґен. Галера проти большевиків. Оголошуєть ся, що їх кампанія є звернена виключно проти большевиків.

ОБОРОННИЙ СОЮЗ РОСІЇ, УКРАЇНИ І УГОРЩИНИ.

Найблизша ціль союза перевести наступ проти Польщі і Румунії.

Канадійский „Український Голос" подає від свого кореспондента з Парижа слідуючу вістку:

„Після депеш др. Ділона з Букарешту (Румунія), друкованих в „Лондон Таймс", між большевицькими лідерами центральної і східної Европи — Угорщини, Росії і України, — прийшло до спільного порозуміня дотично боротьби проти західних капіталістичних держав. Для Українців по сім і по тім боці моря інтересний сей факт тим, що в сій спільній угоді Леніном (Росія), Раковським (Україна) і Белею Куном (Угорщина), Україна фіґурує яко політична державна окремішність.

Угода між большевицькими лідерами зясована в чотирох головних точках, а іменно:

1. Совіти Росії, Угорщини і України творять нерозлучний союз.

2. Заки другі европейські держави заведуть в себе совітські правительства, повисші совітські краї будуть себе спомагати взаїмно під зглядом мілітарним і матеріяльним.

3. Війска будуть висилані лише за спільним порозумінєм між ріжними совітськими державами.

4. Вони (сї держави) заатакують аліянтів, а особливо Польщу і Румунію.

УКРАЇНСЬКА МІСІЯ В ҐАЗІ ПРО НАЇЗД ПОЛЯКІВ НА УКРАЇНЦІВ.

Поляки хочуть мати історичну Польщу від Балтійського до Чорного моря.

ГАҐА (Голяндія), 13. червня. — Причиною теперішного наступу Поляків на Україну є, що Поляки хочуть заскочити аліянтів довершеним фактом, — заявив український посол, Кулішер, в розмові з кореспондентом „Ню Йорк Таймс". — „Поляки хочуть мати історичну Польщу від Балтійського до Чорного моря".

Кулішер заявляє, що польська армія ґен. Галера напала на Українців проти угоди, зробленої з аліянтами та що Поляки прийшли до порозуміня з большевиками, лишаючи їм свободу діланя аж по Збруч в заміну за приречене зі сторони большевиків, що не будуть втаргувати польські війска, які заняли східну Галичину, ошукуючи в сей спосіб аліянтів.

Один Українець, який щойно прибув до Гаґи, заявив, що Поляки завели під теперішну пору у східній Галичині пановане терору та допускають ся зьвірств, насильств і погромів супроти українського і жидівського населеня, які становлять чотири пяті части всего населеня.

Кулішер доносить дальше, що на Україні є під теперішну пору стільки засобів збіжа, що можна би виживити цілу Німеччину і Австрію, але селяни не хочуть продавати збіжа, бо за гроші не годні нічого купити. Селяни потребують одіжи, обуви і ріжного краму, але довіз сього є відтятий. Він додав, що Американці могли би зробити на Україні великі інтереси з причини великого запотребованя готових товарів і фабрик.

„Лише через привернене економічних зносин дасть ся завести лад і запобіжить ся анархії, — заявив дальше Кулішер. — Положенє під теперішну пору є лихе, бо червона армія робить тепер зусиля, щоби через Бесарабію і Румунію дістати ся на Угорщину".

Кулішер каже, що німецькі гарнізони, які позістали в Росії, продали всю свою артилерію большевикам та що богато німецьких офіцирів служить тепер в большевицькій армії в Росії.

(Кореспондент, який подав повисше наведену розмову, доносить, що під теперішну пору зїхали ся до Гаґи місії майже від всіх держав. Кожда місія має окремих аґентів пресових, які видають ріжні звіти і нападів на своїх сусідів в надії, що вони будуть поміщені в голяндській пресі. Серби визивають Мадярів і Болгарів Азіятами і варварами, знова Мадяри виливають свою ненависть проти Чехо-Словаків, Румунів і Сербів і т. д. Цілию сеї пресової боротьби є викликати прихильність і поперте для свого народу в політичних кругах).

САВЄТСЬКА РОСІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ ТОРГОВЕЛЬНІ ДОГОВОРИ З УКРАЇНОЮ, ФІНЛЯНДІЄЮ, БІЛОРУСИЮ І ПРОЧИМИ.

Україна, Білорусь, Литва і пр. є признані независимими державами.

Урядовий орґан головного савєта національної економії „Економическая Жизнь" з 23. лютого 1919 р. подає звіт Язикова, комісаря для торговлі і промислу, в справі безпровольчих плянів його комісаріяту для заграничної торговлі. Сей звіт звучить:

„Комісаріят для заграничної торговлі приготовив загальний плян вивозу і довозу і заходить вже тепер до вивозу великої скількости товарів, як конопляного і льняного прядива, шкір і т. п.

„Нашу цілу заграничну торговлю можна поділити під теперішну пору на дві части: перше — торговля з державами поза границями давної російської імперії і друге — торговля з державами, утвореними на території давної російської імперії, як прим. України, Фінляндії, Білоруси, Литви і прочих. З причини, що сї послідні зістали признані независимими державами, тому тепер виготовлюєть ся окремі торговельні договори з ними".

ПРИВІТ УКРАЇНСЬКОЇ САВЄТСЬКОЇ РЕПУБЛИКИ РОБІТНИКАМ В ПЄТРОҐРАДІ.

Президент тимчасового правительства Української Савєтської Республики, Раковский, і предсідатель української висшої ради народного хазяйства, Пятаков, вислали на руки Зіновієва, предсідателя петроградської комуни, слідуючу привітну телеґраму:

„Привіт робітникам Північної Комуни в імени українських робітників за горячий привіт з приводу освободженя Києва українськими савєтськими війсками. Наша скоро зорґанізована червона армія йде від побіди до побіди і вже стоїть безпосередно в боротьбі з війсками сьвітового імперіялізму на побережу Чорного моря. У всіх наших ділах руководить нами великий досьвід Савєтської Росії як в области соціялістичної будови так і в орґанізації червоної армії. З великою скоростию орґанізуємо правильну червону армію не лише на те, щоби прогнати ворога з території Савєтської України, але також, щоби помогти російському пролетарятови і російському селянству, які через рік приймали на себе всі удари всесьвітної імперіялізму.

„В сьвідомости робучих мас України вкорінило ся глибоко перековане, що ми побідимо лише спільно зі Савєтською Росією і зі всіми савєтськими республиками.

„Нехай жиє братерська велика Савєтська Росія! Нехай жиє Червоний Петроград! Нехай жиє російська Червона Армія! Нехай жиє сьвітова революція!

„Раковський, Пятаков".

БЕСАРАБІЯ ПРОГОЛОШЕНА САВЄТСЬКОЮ РЕПУБЛИКОЮ.

СТОКГОЛЬМ, 16. червня. — З Петрограду доносять, що Бесарабія проголосила ся савєтською республикою.

БОРОТЬБА МІЖ БОЛЬШЕВИКАМИ І РУМУНАМИ НАД ДНІСТРОМ.

Большевицькі війска перейшли Дністер, але мали потерпіти невдачу.

БЕРНО, 15. червня. — Большевицькі війска заатакували війска румунські над Дністром і один большевицький відділ переправив ся на правий берег ріки, але зістав зовсім знищений.

Большевики втратили 200 в убитих і кількасот в ранених і полонених, як се подає звіт, який оголосило тутешнє румунське пресове бюро.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Чехи потерпіли тяжкі втрати.

ПРАҐА, 13. червня.—Чеськословацькі змаганя проти мадярського савєта починають бути успішні. Здаєть ся, що наступ мадярських большевиків вдало ся здержати, хоч дуже завзята битва триває дальше і жадна сторона не уступила другій ані на крок.

Чеські війска потерпіли в останнім тижни тяжкі втрати. З деяких компаній остало лише по 20 людий. Велике число чеських жовнірів, які повертають з Росії і з італійського фронту, скріпили чесько-словацьку армію і зараль положенє поправляєть ся.

Відповідь Белї Куна Клемансови.

ВІДЕНЬ, 15. червня. — Відповідь Белї Куна, мадярського большевицького міністра загр. справ, на ноту французького премієра, Клемансa, який яко предсідатель мировой конференції зажадав, щоби мадярське савєтське правительство здержало свій наступ проти Чехо-Словаків, зістала доручена мировій конференції угорським послом у Відни.

Відповідь була слідуючого змісту:

„Правительство угорської савєтської републики приймає радо до відома намір союзних держав щодо запрошеня Угорщини на мирову конференцію. Угорське савєтське правительство не має найменьшого ворожого наміру супроти якогонебудь народа в світі. Його бажанєм є жити зі всіми в приязни і мирі. З огляду на те, що воно не обстоює при територіяльній цілости Угорщини, воно не мало наміру нападати на чесько-словацьку републику і на неї не нападало. Угорське савєтське правительство держало ся точно границі, визначеної аліянтами і придержувало ся всїх услівій, які містять ся в угоді з 13. падолиста 1918 року".

Французькі війска проти Угорщини.

БЕРЛІН, 14. червня. — З приводу упливу реченця, який був назначений в ультиматі, висланім Клемансом до угорського савєтського правительства, аліянти розпочали проти нього воєнні операції, як се доносить телеґрама з Відня.

Французькі війска прибули до Пресбурга, 34 миль на полудневий схід від Відня.

Французьке правительство, як се доносить телеґрама, заявило, що не буде вести ніяких переговорів з представниками угорського савєтського правительства.

Мирова конференція визначила границі Угорщини.

ПАРИЖ, 13. червня. — Головна рада мировой конференції потвердила предложенє, виготовлене радою міністрів заграничних справ, в справі визначеня границь між державою угорською а Чехо-Словаччиною і Румунією.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

НОВИЙ МИРОВИЙ ДОГОВІР ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ ГОТОВИЙ.

Буде доручений німецькій делеґації в понеділок.

ПАРИЖ, 14. червня.— Головна рада мировой конференції покінчила нині свої праці над відповідию для Німеччини, яка буде доручена мировій делеґації в понеділок. Опізнене в дорученю спричинила потреба цілий мировий договір наново переробити і його видрукувати.

У відповіди буде визначений день 21. червня яко останний реченець до підписаня мирового договору.

На случай відмовної відповіди зі сторони Німеччини війска аліянтів по упливі визначеного реченця розпічнуть сейчас дальший наступ в глиб Німеччини і буде безпроволочно проголошена блькада Німеччини.

Коли би німецька делеґація заявила свою готовість підписати мировий договір, торжество підписаня відбуло би ся в понеділок в галї зеркал у Версалю.

ПРИЗНАНЄ ПРАВИТЕЛЬСТВА КОЛЧАКА БУДЕ ЗАЛЕЖАТИ ВІД СПОВНЕНЯ НИМ УСЛІВІЙ.

Головні услівя є: здавити большевизм і скликати установчі зборн.

ПАРИЖ, 12. червня. — Головним предметом дискусії в американських урядових кругах є під теперішну пору справа, чи головна рада признала в дійсности правительство адмірала Колчака.

Ті, що хочуть вірити в признанє правительства Колчака, заявляють, що признанє, хоч у виминаючій формі, є довершеним фактом. Однак особи, які стоять в близких зносинах до президента Вілсона, заявляють, що відповідь, вислана головною радою до Колчака, є ще далека від його признаня.

З хвилею, коли адм. Колчакови не вдасть ся перевести програми, яку предложила йому головна рада, поміч Колчакови буде здержана, то значить, здержана буде висилка амуниції і поживи. Щоби осягнути признанє, правительство Колчака мусить сповнити два головні услівя: 1. Рішучо здавити большевизм. 2. Перевести свої приречення щодо скликаня установчих зборів і утворена сталого демократичного правительства.

Коли Колчакови се не вдасть ся перевести, головній раді остає отверта дорога дати поміч і признати кого иншого.

Подібне становище заняли були Злучені Держави свого часу супроти Мексика перед признанєм правительства Венустіяна Каранци.

През. Вілсон до послідної хвилї противив ся признаню Колчака.

ПАРИЖ, 14. червня. — Признанє Колчака радою „великої пятки" слідувало по тяжкій і завзятій опозиції зі сторони през. Вілсона, який провадив боротьбу аж до послідної хвилї. Поражене, якого зазнав през. Вілсон, вважають за найбільше, яке він потерпів від початку переговорів на мировій конференції.

Як доносить, французьке правительство є найбільше відповідальне за останну ноту, вислану до омського правительства.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ДАЛЬШІ УСПІХИ БОЛЬШЕВИКІВ НА УРАЛЬСЬКІМ ФРОНТІ.

Ціла армія адм. Колчака находить ся в поважній небезпеці.

МОСКВА, 10. червня. — Здобуте Уфи, яке слідувало по тривденній завзятій боротьбі, уможливило савєтській армії заняти цілу територію, яку мали у своїх руках війска Колчака, як се доносить нинішний урядовий рапорт большевицької головної кватири.

Положенє цілої армії Колчака находить ся в грізній небезпеці. Савєтські війска здобули місто Бірск (75 миль на північ від Уфи), Благовєщенск і Шевєске, де находить ся найбільша фабрика патронів в Росії.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

В ПРАЗІ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

В Чехії вибухли заворушеня, які викликали большевики.

ПРАҐА, 13. червня. — Нема найменьшого сумніву, що заворушеня в Празі, які вибухли рівночасно з наступом мадярської савєтської армії, є ділом большевиків.

В Празі проголошено воєнний стан, щоби запобігти поширеню большевицьких заворушень в цілім краю, яких надіють ся з приводу виборів до парляменту, котрі мають відбути ся в неділю. Вісім партій поставило своїх кандидатів.

Між реформами, які становлять підставу до веденя виборчої аґітації, є між иншими також справа висланя делеґації до Риму, яка має жадати, щоби відправа в чеській католицькій церкві відбувала ся в язиці чеськім, а не латинськім, та щоби попам було позволено женити ся.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платять ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаию замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакция не відповідає.

Складайте жертви НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ

ПРИЗНАНЄ КОЛЧАКА.

На Сибіри при помочи Чехів і алїянтів бувший адмірал чорноморської фльоти, Олександер Василевич Колчак, зорганізував собі армію й утворив своє правительство з осідком в Омску (в західній Сибіри, над рікою Іртишем) та оголосив його загально-російським.

Покищо се оголошенє виглядає сьмішне, бо ще навіть ціла Сибір не є в його руках, а також годі говорити, аби й населене московське й українське підпирало його. Армія Колчака се переважно не-славянські і некультурні елементи. Татари, Калмуки, Монголи й инші, які добрі до войованя і йдуть вперед, слухаючи команди, не питаючись, чи та команда заслугує на те чи нї.

При помочи тих військ Колчак вибрав ся на захід до европейської Московщини і — як подавали телєграми — видав був приказ „маширувати на Москву". Приказ приказом, а марш маршем. Калмуки які завзяті вояки, а мусїли вернутись із заходу на схід, в напрямі зелїзниці, що веде до Омска, до осідку „всеросійського правительства".

Причиною тої невдачі Колчака і його „всеросійської армії" є те, що цілий нарід в Московщині станув як одна громада проти Колчакового „визволенє".

Тепер Московщина в большевицькім ярмі, то правда, але Колчак не приносить їй визволеня з того ярма; він тільки хоче скинути ярмо „диктатури пролетаріяту", а натомісць наложити своє омське ярмо „диктатури московського чиновництва", яке згуртувалось у нього над Іртишем. Нарід в Московщині добре знає, що Колчак несе йому в дарі: тесаме, що вже приніс Сибіри! Неволю і розбишацтво, зовсїм не меньше від большевицького. В Сибири від часу диктатури Колчака повторилась царська неволя. Хоч царя нема, але є царські посїпаки-чиновники, тісамі, що були перед революцією в Росії, ні крихітки не змінені. Вони допускають ся в Сибіри розбоїв, яких не було навіть в царській Росії. Убивають людий масами. Большевиків стріляють без суду; навіть соціялїстів, котрі все були противні большевикам, тратять без суду. Звичайно вивозять з міст в ліси і тратять їх так, що навіть нїхто не знає, де вони дїлись і що з ними сталось. Колчакові опришки хотять за всяку цїну знищити весь поступовий елемент на Сибіри, способом безпорадним і зьвірським.

І такий же самий вигляд представляєть ся і цілій европейській Московщині та другим краям давної Росії, які Колчак береть ся „визволяти".

Нема сумніву, що Колчак разом із своїми посїпаками та дикими армиями не виграв би війни не то проти европейських країн, але і в самій Сибіри проти революцїйних груп, що досі ще з ним воюють.

Однак він дістає поміч від алїянтів, яка його становище дуже скріпляє.

Лише при помочи алїянтів він доси удержав ся і може похвалитись деякими успіхами.

Але до повного успіху ще далеко.

Алїянти готові, кажуть, дати йому більшу поміч, в грошах, амуніції, засобах, а також поміч моральну через признанє правительства Колчака за всеросійське. Однак вони певно знають добре, що Колчакові опришки доказують на Сибіри і домагають ся від нього запоруки, що його правительство буде демократичне; що скличе установчі збори і не буде нарушувати народних свобід. Алїянти настоюють між иншим і на те, аби се „всеросійське" правительство признало автономію чи навіть суверенність поодиноких народів давної Росії, між иншими і українського.

Все те на перший погляд виглядає красно і демократично, але коли тій цілій історії близше приглянутись, то вона виглядає трохи инакше.

Ми признаємо, що большевики не представляють волї народу анї його більшости, але що-ж лїпшого від большевиків заступає Колчак і його правительство?

Чи Колчак і його правительство і його військо має право говорити в імени цілої Московщини і всїх народів давної Росії?

Признати таке правительство Колчака, яке воно є, за „загально-російське", було би полїтичною похибкою.

Коли алїянти хотять помогти Московщині і другим народам давної Росії, то є инша дорога до сього. Вони повинні запросити на конференцію до якоїсь невтральної місцевости в Европі представників всїх демократичних партій народу московського і всїх народів давної Росії; порозумітись з ними, зробити з ними умову щодо взаїмного підперти, а тоді можуть бути певні, що за таким загальним представництвом всїх демократичних партій зпосеред всїх народів давної Росії ті народи заявлять ся і поволи прийде переворот та демократичний лад запанує у нових народних републиках на землях давної Росії.

У ВІДПОВІДЬ ПАНУ М. СІЧИНСЬКОМУ.

Пан Мирослав Січинський у своїй федераційній газеті виспав ся на мене кориємною лайкою за статю „Свобода" п. з. „Нїхто не винен тілки я" (68 ч. з 10. с. м.), хоч не знав анї навіть не мав розумної підстави припускати, що я є автором сеї статї, але, видно, врвагалї шукав собі тільки нагоди накинутись на мене. Можу запевнити пана Січинського, що я анї не писав тої статї анї навіть не читав її і тому всї ті епітети, які він обертав на мою адресу, звертаю йому на памятку його редакторського розмаху.

В Ню Йорку, дня 15. червня 1919. Володимир Б. Лотоцький.

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Андрій Василина в Джерзи Сіти, Н. Дж., дістав сими днями три листи зі старого краю (з повіту Рава Руська). Усї три листи прийшли в одній конверті, на якій є наліплені дві польські почтові марки по 25 сотиків і прибита польська почтова стампіля: Lubycza Królewska — 14. V. 19. Згадані почтові марки є голубої краски, мають на середині польського орла, на горі напись: poczta polska, а в долині: h 25 h, себто: 25 halerzy.

Перший з тих листів наводимо тут в повній основі, а з двох других подаємо лише те, чого не було в першім листі.

Мости малі, 14. мая 1919.

Дорогий Мужу Андруху!

Дуже велику радість зробив Ти менї своїм листом, бо з него я довідалась о Твоїм милім здоровлю. Ще більша радість була для мене, колиб я могла Тебе зобачити, і я маю надію, що незадовго зобачимось.

Тепер опишу Тобі, що тут у нас діє ся; але Ти не смути ся, бо за помочию Господа Бога якось то перейде, а то, що сталось, то вже не верне.

Послїдний Твій лист я дістала в роцї 1917, писаний в грудни 1916 року. Відтогди я не мала від Тебе жадної вісти. Було мене було сорокато: то добре, то зле. Нераз я бідувала тяжко, бо не було гроша. Допера в червни 1918 року я дістала за Тебе військовий причинок у видї запомоги — 2.400 корон. Тодї трохи менї полекшало. А тут нове нещастє спало на нашу хату. Донечка наша, Гануня, захорувала на запалене мозку, а 4. липня 1918 р. Господь Бог змилосердив ся і забрав її до себе. Тяжко було дївити ся на її муку, як вона через 8 днів мучила ся. Жаль за нею був для мене великий і я зпочатку гадала, що не переживу того; але пізнїйше сусїди зачали менї тую тугу розбивати і я здала ся на волю Божу і сказала: „Да будет воля Твоя".

Господь Бог змилосердив ся. Щастє зачало усьміхати ся знов. В осени 1918 р. я купила у Роїка в Корних кобилу за 1.400 корон. На Великдень того року вона мала лоша. Крім кобили маю ще дві ялівки. Обі є тільні і того місяця будуть мати телята.

Я і решта дїтий є здорові.

Тепер напишу Тобі за свою родину і за село. Дня 1. грудня 1917 року умер наш шваґер Гринько Олєнич (Гаврилів), а в три дни пізнїйше умерла їм дитина Маруня. Дня 8. цьвітня 1918 року навістило наше село велике нещастє. Около 1-шої години пополудни повстав огонь в домі Ганусї Романської, вдови по Іванови, і впротягу одної години згоріло ціле село. Ратунок був неможливий з причини сильного вітру. З 83 господарів лишило ся 7. Мою хату Господь Бог остеріг. Згоріла також церква і школа. Крім будинків погоріло також і майно господарів, а декотрим навіть і худоба. Оба мої шваґри також погоріли. За помочию Божою люди відбудували ся і потрохи приходять до себе. Тілько церкви і школи не маєм за що поставити. От тілько біди в нашім селї.

Коли отримаєш лист, то зараз відпиши. Напиши також більше за Василя Заяця: коли умер? чи довго слабував? Як поводить ся нашому Василеви і Парашцї? Поздорови їх від мене.

Здоровлю і цїлую Тя щиро враз з дїтьми.

Твоя жена
Марунька.

Василь Василина, дяк в Мостах малих, пише:

Ваша жена одержала беззворотну запомогу. То стало ся так, що посли у Відни ще в 1917 році ухвалили, що ті убогі жінки, котрих мужі є в Америцї, дістануть запомогу. Так і сталось. Богато людий у нас вимерло, і так: Гринь Олєнич, Василь Шутів, Іван Івашко, Роман Почтар, Стах Пахолок, Дмитер Мороз і Іван Гумен У нас тепер люди щойно кінчать весну та зачинають доперва садити бульбу, бо весна спізнилась через слоту, яка тут була.

Д. Гумен, товариш Андрія Василини, пише:

Наше село як зачало горіти, то вигоріло геть всьо від Микити. Заяця аж до Михайла Баранa. Зістали ся іно: Ти, Микола Заяць і Юрко Вахно. Огонь сучинили папіросами дїти Михайла Романського. Ще й тепер люди бідують, бо купити нема де і всьо страшно дороге — годї докупити ся. Ти сам знаєш, що наша Галичина вже геть знищена ворогами. Напеpед нищили її Москалї, відтак Австрійки, потім Пруськи, а тепер нищать до решти Поляки. Поляки всьо в нас забирають. Вони серед лютої зими спалили дочиста село Корні, так, що люди не мали де подїти ся. В наших околицях панує тепер страшна слабість, від якої богато людий умирає. У Корних, Махнові, Тенятисках і Піддубцях є що дня по кілька похоронів. Одним словом — тепер на сьвітї недобре: іно гризота і клопіт, бо що маєш, то не твоє. Іно все давай і давай. Кінь у нас коштує 1.500 корон, а таксамо корова. За чоботи треба заплатити 250 до 300 корон, а за корець пшениці 300 до 400 корон. Як хто має всьо своє, то тому ще яко-тако жиє ся, але біднїйшим то вже конець приходить. Страшенна біда!

ЛИСТ З БРАЗИЛЇЇ.

Санта Катаріна, 12. мая 1919

Хвальна Редакціє „Свободи"!

Висилаю 8 долярів і буду ласкаво просити Вас, Пане Редактор, висилати менї „Свободу", котру я глибоко поважаю і котра повинна бути серцем заграничного Українця. Віддавна я читаю „Свободу", віддавна переглядаю її сторінки і нарешті можу сказати, що вона веде українського читача по тім. шляху, по котрім повинен іти кождий вірний Українець.

Від чистого серця вірного Українця нехай „Свобода" прийме щирий і сердечний привіт з далекої, глухої Бразилїї, де я знаходжу ся, силою відірваний від України, і де також живуть десятки тисяч людий з поколїня колишнього преславного Запорожа. Кажу живуть, але сказати правду, то тільки животіють, як би за яку покуту.

Не буду входити в подробиці опис ситуації бідного Українця в Бразилїї (думаю, що се Вам відоме), але скажу, що не серце, а камінь у грудях мусїв би мати той Українець, котрому не потекли сльози, коли придивить ся житю бідного Українця в Бразилїї. Не раз і не два приходилось казати, що він є Українець, і яке то слово є велике. За часів сеї великої війни терпів він рижні невигоди, тай сам не знав, за що терпів. На питанє поліції, хто він і відки, відповідав, що Австрійка, а за се його зневажали, яко ворога алїянтів, отже і Бразилїї.

„Та чомуж ви не кажете, що ви Українець?"

„Та хто-ж його знає... Мене так назвали, як я приїхав до Бразилїї, то вже так і зістаниось".

І багацько подібних, та ще й сумнїйших випадків трафляло ся з бідним Українцем в Бразилїї.

Жаль обіймає, а гнїватись не можна, бо він не винен. Він темний, він не знає, що робить, Куди, каже, вітер віє, туди і клонить його бідну голову.

В останних часах „Свобода" привесла нам вістку про „Народний Український Зїзд" в Ню Йорку. Утішило се мене і навело на певні гадки, котрі я тут Вам, Пане Редактор, коротко представляю.

Хотїв би я (о скільки можливо) познакомити бразилїйських Українців з газетою „Свободою". Закупити відразу багацько нумерів „Свободи" і розіслати найлїпшому тутешному українському елементови — я не в силах. Отож прийшло в голову просити Вас ласкаво, щобисьте надрукували на осібних листках цїлу резолюцію „Народного Українського Зїзду". Пять соток таких листків вистарчить на раз. Розіслав би я їх по всїх щирих Українцях в Бразилїї, познакомлюючи сих Українців з Українцями Північної Америки. Розіслав би по бідних Українцях, даючи їм знати, що там десь в Північній Америцї живе український нарід, котрий рветь ся на поміч безталанній Українї, котрий старає ся, щоб підпержати її і вплив би серця свого та дали для України, щоб тільки вратувати її від клятих ворогів.

Сих 8 долярів, що я Вам нараз висилаю (бо більше не маю), думаю, що вистарчить на заплату мого невеликого бажаня, а як би забракло, то прошу написати.

Думав я, і завше думаю, щоб і собі в якій спосіб приносити лепту неньцї Українї. Отож приходило в голову кілька разів збирати підписи тутешних Українців і засилати Вам, приучаючи в такий спосіб пару однодумних голосів більше. Не маючи з редакцією „Свободи" нїяких зносин, я до нинї тільки думав, а робити мало робив. Можу одначе сказати, що зробив все, що тільки міг зробити чоловік, котрий заробляє на щоденний насущний.

Пізнав я добре провінцію Парана і Українців сеї провінції. Як би були добрі та помогли, то можеб удалось пробудити тутешних Українців.

Не можу собі придумати, яку буду мати відповідь від Вас, але як би вона була позитивна, то прошу прислати, як можливо, подрібнїйші інструкції. Як би друкували резолюції У. Н. З. для мене, то прошу надрукувати замітку, що всї інформації можна дістати в мене. Відтак я буду діставати потрібні інформації від Вас і передавати тутешному українському народови. Всї почтові видатки приймаю на себе, аж поки не збудуємо яке товариство.

Отсе мої пляни, отсе мої думки, Пане Редактор. Віддаю їх цїлком до Вашого уподобаня і потїшаю себе, що дістану від Вас відповідь і щиру раду.

Зістаю ся завше Ваш з глибокою пошаною,

Леонід Кочерженко.

P. S. Я походжу з України, з Херсонщини, де жив над Днїпром. Уже девятий рік живу в Бразилїї.

НАШІ БІЗНЕСМЕНИ.

(Довпись з Рочестер, Н. Н.).

В 64-тім числї „Свободи" (з 31. мая) була надіслана статя під заголовком „Що ми зробили для рідного краю". Мене у тій статї зацїкавила найбільше згадка про наших бізнесменів.

Бізнесмени в кождій народности ведуть звичайно перед між жертводавцями і за те дотичний нарід називає їх слушно своїми передовцями. А у нас, на американцькій Українї, стоїть справа зовсїм инакше. У нас є дуже мало таких бізнесменів, котрі сповнюють се їй обовязок супроти свого рідного народу. Бідний нарід жертвує нераз останний цент, а богатших анї ухо не свербить... Коби лиш назбирати як найбільше гроша, тай ще посьміяти ся з такого, котрий дає.

Сором вам, бізнесмени! Сором вам, українські салїоністи, фармерї, бучерї, пекарї і инші, що визискуєте свого брата лиш для свого власного добра, а лишаєте теперішну нужу сирану позаду. Між вами є досить хрунів, а все знайдете спосіб, аби себе оправдати. Бізнес, мовляв, того вимагає...

І наші Рочестер має своїх бізнесменів, як: два Мазурики, Демкар, Теребушка, Кучмій і богато инших. А кілько то вони жертвували на наші народні цїли? ... Лїпше не згадувати...

Тому ми, їх костьмери, маємо радію звернути їм увагу просто, ясно й отверто: Як довго ви не відзначите ся своїми датками на наші загальні потреби, так довго ви нїчого від нас не вторгуєте! Коли ви відмовляєте по бізнесменськи, то ми вам відмовляємо по джентельменськи.

Й. Братусь.

НАРОДНЕ ВІЧЕ В ІСТОН, ПА.

Заходом місцевого У. Н. Комітету відбуло ся в нас дня 1. червня другте з ряду всенародне віче, на яке явили ся всї щирі сини Неньки України, в котрих огонь любови до своєї вітчини не вигас, а радше змагаєть ся в міру небезпеки, яка грозить зі сторони ворога-сусїда.

Віче отворив предсїдатель місцевого У. Н. Комітету, п. П. Сокальчук, в призначенім часї, попросивши присутних встати для відпіснини американського гимну. Загреміла чудова пісня „Май Контри", а відтак „Реве та стогне" під дїрижентурою С. Модного. Предсїдатель, пояснивши короткими словами цїль віча, змалював теперішну хвилю віковічних жнив та навів слова Тараса Шевченка, що „тяжко вмасти у кайдани, умирать в неволи, а ще гірше спати, спати і спати на воли і заснути навіки і слїду не кинуть нїякого, одначово чи жив, чи загинув". Опісля представив зібраним п. Р. Слободзяна з Філядельфії, яко бесїдника головного У. Н. Комітету, причім попросив гостий о спокійне заховуване, а секретаря попросив заняти своє місце.

Пан Слободзян, вийшовши на естраду, мусїв ждати пару хвиль, заки успокоять ся гучні оплески, якими присутні витали дорогого гостя. Він подякував за привіт, а відтак в більше ніж двогодинній промові змалював образ історії нашого народу, вишукуючи найбільші закутини, в яких наші люди борять ся за свою волю, долю і права. Поотвирали ся могили, де спочивали вірні сини свого нещасного народу, а дух їх, яко сподцина нам, взиває нас до дальшої боротьби, якої рішучість залежить від нас самих. За палкі і горячі слова, котрі пливли з уст бесїдника про ті безправства і кривди, які гнобили наш нарід через довгі століття, гудїли дуже часто довготриваючі оплески. Відтак славний бесїдник, навівши слова свого попередника про тяжку теперішну хвилю безправств зі сторони польської шляхти, які вона поповнює на недобитках чотирьолітної війни, загрів присутних до зложеня жертв на оборону Галичини, яка є прибита горем і нуждою, та залита ріками крови і сліз. Присутні зложили около $150 — тісамі, що попередно зложили $200, а решта з опущеними головами і закаменїлими серцями чекали до кінця.

Відтак слїдували запити, на котрі п. Слободзян давав вдоволяючі відповіди. Опісля секретар віча відчитав слїдуючі резолюції:

1) Українці в Істон, Па., зібрані на вічу дня 1. червня 1919 року, висловлюють горячу симпатію українським делеґатам, п. Джеймсови А. Гемілеви і д-рови К. Білікови, за їх щиру працю над українською справою в Парижи.

2) Домагаємось від мировоі конференції у Верзалю рішучого признаня Української Республики, яко независимої держави.

3) Домагаємось справедливости після засад президента Вілсона, та покарання ворогів за поповнювані насильства на українськім народі.

4) Рішучо домагаємо ся, аби східна Галичина по ріку Сян, північно-західна Буковина, часть східної Угорщини, як рівнож Холмщина, належали до України.

5) Протестуємо проти самозванців і гнобителїв тих країв.

6) Протестуємо проти нахабности польських імперіялїстів та всяких їх поступків і жадаємо негайного відкликаня їх розбишацьких військ з Галичини.

7) Складаємо глибокий поклін усїм тим борцям, що полягли або полягуть в бою за независимість України.

8) Рівночасно від американських Українців домагаємо ся рішучої єдности до праці в обороні рідного краю.

9) Всїх, котрі шкодять явно або тайно народній роботі, маєть ся публично бойкотувати.

Всї ті резолюції принято одноголосно, крім одного федераційника, п. Копатевича, котрий заявив, що протестує против першої точки, щодо д-ра К. Білика, бо він є Москаль і не може заступати інтересів України. На се він дістав від п. Слободзяна доброго морального поличника. По сїм п. Копатевич заявив, що свій спротив приєдно відкликує.

Відтак слїдував український гимн „Вже воскресла Україна", після чого предсїдатель замкнув віче, а публика розійшла ся з веселою усьмішкою і вдоволена домів.

Николай Підгайний,
секр. віча.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЖИТЄ В АМЕРИЦІ.

(American Standard of Living).

В 1918 і 1919 році Бюро Робітничої Статистики перевело в яких 100 містах до цїлу річну ціну на харчі, одяг і инші потреби житя. Приходи з заробітками від 900 до 2.500 долярів та зібрано числа, як і на що вони мусять витрачувати зароблені гроші. На основі тої статистики др. Роєл Мікер мав недавно інтересний відчит про „американський рівень житя".

Перше всего показуєть ся, що нїчого подібного як „American Standard of Life", про який стільки говорило ся, не істнує. Хоч в Америцї люди живуть лїпше нїж де инде, але дуже далеко до того, щоби пересічний рівень житя давав усе, що конечне чоловікови, вигоду і комфорт. Противно, в Америцї не для всїх один, а дуже ріжні степені житя, залежні від доходів родини і числа її членів. З малими заробітками дуже тяжко прожити, а навіть на висших степенях зовсїм не так легко, як говорить ся.

На вистарчаючу і рівномірну поживу треба одному чоловікови в родинї видати 50 до 60 центів на день. Значить, щоб як слїд відживиятн ся, пересічна американська родина — чоловік, жінка і троє дїтий — мусить видавати 610 долярів на рік. Тільки й справдї видають ті, що мають 1.800 до 1.850 долярів доходу. Таким способом родини з меньшими заробітками як 1.800 долярів на загал недоїдають. А що пересічний заробіток не доходить навіть до 1.600 долярів, то значить, що пересічна робітнича їда надто обмежена й одностайна для того, щоб дати йому потрібну силу і здоровлє. Зарадити тому можуть висші заробітки, лїпше уладжені торги і розділ харчів, та врешті практичнїйше домашнє господарство; не кожда господиня знає, яка їда поживна і корисна для здоровля, та нераз переплачує за таку, що не дає нїякої користи.

На одїнє для дорослої людини треба в Америцї найменьше 90 долярів на рік. Тільки видаєть ся пересічно в роднинах, що мають 1.350 долярів доходу. Котра має меньше, тій вже не вистарчає на одїнє. Помітно, що в біднїйших родинах женщини видають на одїнє меньше нїж мущини; аж від 1.800 долярів доходу женщини витрачують більше.

Рент за мешкане коштував від 105 долярів в найнизшій доходовій групі, до 355 долярів в найвисшій.

Доволї значні видатки приходять на хороби і похорони, від 23 до 120 долярів, пересічно яких 45 до 50 долярів. Одначе ті кошти звичайно вистарчають і робітник, який дуже часто не має чим заплатити лїкареви і за лїки, шукає дарової помочі, яка не дасть ся точно оцїнити на гроші, але правильно коштує забогато і дає невеликі результати.

Забезпеченє робітника творить теж доволї великий видаток, від 10 до 65 долярів, пересічно 40 долярів на рік. Одначе многі робітники зовсїм не є забезпечені, а прочі мають обезпеченє лише на случай смерти. Охорони від нещасних випадків і на случай хороби нема майже нїякої.

ДО ВСІХ МІСЦЕВИХ У. Н. КОМІТЕТІВ І ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Звертаємо ся отсим до всїх місцевих У. Н. Комітетів і до всїх Українців в Злучених Державах, щоби в найблизших днях постарались о звіти про українську акцію в справі **Побідної Позички Свободи в кождій місцевости**, де є хоч би маленька українська громада.

Головна Канцелярія У. Н. Комітету в Ню Йорку власне тепер приготовляє загальний звіт української акції для департаменту скарбу і мусить мати для того звіту як найдокладнїйші звіти з усїх місцевостий.

Де є У. Н. Комітет, там його уряд повинен про се подбати, а де ще доси не основано У. Н. Комітету, там місцеві українські товариства або і поодинокі патріоти повинні постаратись зібрати дані про се, **кілько** Українців та Українок закупило ноти і **за яку суму** і такий звіт прислати зараз до Головної Канцелярії У. Н. Комітету.

Треба зібрати такі дані:

1. Кілько Українців і Українок купило ноти через місцеві У. Н. Комітети або українські комітети Позички Свободи.
2. За яку суму купили ноти тих нот.
3. Кілько Українців і Українок купило ноти по фабриках, робітнях, копальнях, торговлях і т. д.
4. За яку суму купили ноти тих нот.

Зібравши ті дані (найлїпше се зробити, спитавши членів місцевих товариств, парохій, братств, сестриць і т. д. **на мітінгах**), треба написати їх в листі і післати до Головної Канцелярії У. Н. Комітету в Ню Йорку.

Післати треба **як найскорше**, а в кождім разї не пізнїйше як 25-го червня с. р.

Адресувати листи так:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
70 Fifth Avenue, Room 1008, New York City.

Ню Йорк, дня 28. мая 1919.

Український Народний Комітет в Зл. Д.

МОЖЕТЕ ВИСИЛАТИ ГРОШІ ДО ВАШОГО КРАЮ ЯК ПОПЕРЕДНО. ПИТАЙТЕ ЗА ЦІНАМИ І ІНШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ У

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave., NEW YORK

Cor. 83rd St.

41—

К. Вишевич.

УКРАЇНСЬКЕ ПИТАНЄ. РОСІЯ Й АЛІЯНТИ.

(Дальше).

4. Большевизм і українська самостійність.

Річ в тім, що Українці є по більшій части господарським народом: ні торговлею, ні промислом вони занимати ся не люблять. Торговлі на Україні майже виключно Жиди, великі промисловці і фабриканти вчасти також Жиди, вчасти Поляки, Німці і другі чужинці; робітники по фабриках і заводах — по більшій части нарід зайшлий з Московщини. В загальній масі Українці на Україні творять около 90% всього населеня, але в містах, особливо в великих, вони в меньшости; більшість творять там елементи зайшлі. Українці безземельні, котрих досить много, з причини тої, що правительства польське і російське, під властию котрих в ріжні часи находилась Україна, відобрали значну часть землі від народу і передали в руки великих властителів — Поляків і Москалів, в порівнаню в дуже незначній части жиють по містах, а представляють собою господарських робітників, батраків. Таке положене справи з одної сторони творить на Україні велику відпорну силу в народі против всяких крайних соціялістичних наук, так як не лише земельні власники, але і господарські робітники інтересують ся і можуть інтересувати ся тими науками лиш о стільки, о скільки вони пропагують перехід великих земельних посілостий в руки народної маси, в усім же прочім представляють собою елемент строго консервативний, а тому і носячий в собі, хоч і інстинктовно, початки державности. З другої сторони однак сі обставини, що в містах більшість населеня зайшла, робить се, що та більше поворушна часть населеня є більше заміта для очий постороннього глядача, має більше нагоди кричати про себе, і викликує враженє, будьто би вона і була народом, коли в дійсности вона не є нічим більше, як лише осуга на юшці; зняти її — юшка не лише нічого не стратить, але й поліпшить ся в своїм смаку.

Сї то обставини і послужили причиною що большевизм на Україні захопив лише міське зайшле населенє, Москалів і вчасти Жидів. Вони довершили переворот, але дальше опирати ся їм не було на кого, і коли нарід твердо заявив, що він не з ними, а з Центральною Радою, їм прийшло сї уступити. І от дістаємо оригінальну картину: в той час, як вся Росія покрила ся сітию саветів робітничих і жовнірських депутатів, склавших досить чудну „федерацію" саветів, Україна осталась поза тою федерацією. Іступити до тої федерації Україна не могла, коли-б навіть хотіла, бо приняти її саветі згодились ся лиш під услівем передачі і в неї власти саветам, а на се услівє, рівне згоді на введенє анархії, консервативний і державно-настроєний ум українського народу пійти не міг.

Таким чином українська суспільність стала лицем в лице з фактом самостійности. Принятіи його — значило йти вперед шляхом організації державного і горожанського правопорядку. Не приняти — значило віддати рідну землю власти анархії. Се змусило найбільше переконаних федералістів признати ідею української самостійности одиноким можливим виходом зі створеного положеня, а ідею федералізму відложити на той час, коли буде можливо вияснити питанє, з ким і длячого можна і потрібно лучити ся.

5. Організація української держави, русска суспільність і аліянти.

Так повстала українська держава. Почала ся її організація, яка відразу стрінула численні перешкоди: скількість української інтелігенції, потрібної для ідейної боротьби за народну самостійність, оказала ся недостаточною для обсадженя конечних для завершеня державного устрою становищ, тим більше, що — як зказано висше, більша часть тої інтелігенції з волі русского правительства находила ся за границями України і не вспіла туди повернути.

Знова інтелігенція зайшла, московська або місцева так звана „малоруська" (зрусифікована українські ренегати), яка ніколи і ніде не відзначала ся державним розумом, не знала і не бажала знати народу, серед котрого жила, яка ненавиділа його мову вже через саме те, що через лінивство і умове ограниченє не бажала взяти на себе труду навчити ся її, — ся інтелігенція, спасена Українцями від большевизму, не лише не бажала помагати Центральній Раді і переформувавшій ся з Генерального Секретаріяту Раді Народних Міністрів в організації держави, але противно, при всякій нагоді ставила їм колоди під ноги; не маючи ні сили ні сьмілости виступити явно, вона, як гадюка шипіла в своїй пресі, клевета, по ідіотськи реготалась з кождого порядженя правительства, і, де було можна, оказувала тим розпорядженям саботаж. Чи розуміли вони, що їх робота є водою на млин большевизму і анархії? Хто знає! Я особисто думаю, що не знали: ті нікчемні люди боялись і ненавиділи большевиків, отже свідомо неробили в їх користь. Просто з причини вузкости свого умового сьвітогляду, котра все і всюди була питома ренегатам і взагалі людям, чужим тому краю, де вони жиють, — вони плекали в собі якісь безосновні фантазії про можливість чуда — безпровідочного привернення єдиної неділимої Росії, а через се не могли тверезо поглянути на дійсність і піддати її критичній аналізі.

Користуючись тою несподіваною піддержкою зі сторони русскої інтелігенції, не дрімали і большевики: переконавшись про неможливість війти в масси українського народу, вони їм. В той же час ішла боротьба військ Петлюри з наступаючими з півночи і сходу русскими большевиками, досить ожорстоєна, бо з української сторони були сотні з невеликою скількостию легкої артилерії, а зі сторони большевиків десятки тисяч з тяжкими гарматами і добрими артилеристами в ві матрозів. Ясно, що наступ большевиків України могли лише здержувати, відступаючи постепенно під Київ. Відступ тягнув ся безперервно; чудеса героїзма, які проявляла малочисельна українська армія, не помагали: войовники гинули, а на їх місце не було нових. Я уважаю тут особвязком згадати про геройство сотні українських студентів і гімназистів, котра погибла при тім відступі під Крутами: зі 112 осіб вернуло ся живими лише 50. Слідом за Петлюрою русскі большевики підійшли під Київ і почали бомбардувати місто з тяжких гармат, але нікими силами не могли прогнати з Київа протягом дев'ятьох днів малочисельної української армії. Не можу не замітити зрадливого поведеня русских і зрусофікованих офіцирів: кілька тисяч їх, бажаючи остати ся на Україні і діставати гроші з української казни, записали ся ще передтим в українську армію і одержали довіре. Але коли большевики підійшли під Київ, ніхто з тих панів не приняв участи в обороні міста; всі спрятали ся по сховках, чим безусловно причинили ся до упаду большевиків. Много домів в місті знищено гарматним огнем большевиків, впало много і людських жертв. Тоді Центральна Рада в імя чоловіколюбства, не бажаючи наражати на небезпеку житє і добро спокійних мешканців, рішила виїхати з Київа в Житомір і забрати зі собою свої війска. Дня 26. січня большевики вступили в місто. І що-ж? Як віднесеться до них русска суспільність? Вороже-ж? Де там! В деяких русских газетах навіть осьмілили ся писати, що „кучка (купка) авантюристов", именуемая Центральною Радой, наконець покинула городъ". Похвавши ся передтим російські офіцири повиходили на улиці. Правда, радість тривала не довго: большевики, котрі прийшли в ціли вирізати всьо українське, котрі розстрілювали в місті кождого інтелігента, коли він попаде їм в руки, одно слово по українськи, дійсних Українців найшли дуже мало: українська суспільність, привчена до конспіративности ще полтиковго старого русского правительства, в більшости уміла спрятати ся. За се попали в клопіт именно русскі офіцири, котрі наївно показували большевикам на улицях українські удостовіреня особистости. Ст особистости признавали ся большевикам до факту приналежности до України — і всі, що так поступили, були розстріляні. Взагалі за перших днів большевицького побуту в Києві погибло около 5.000 осіб. Відтак почало ся в Києві і в більшій части України панованє большевиків, яке продовжало ся через три тижні і проявляло собою суцільну наругу над природними правами людської особистости. Подрібно описати його тут нема причин, бо воно в загальних чертах є всюди одинакове. Зазначу лише єго характеристичну черту в сім правлїню, котра особливо виказує відношенє русских большевиків, одинокої з усіх русских партій, признаючої в теорії „свободу самоозначеня аж до відділеня", супроти України і її основи — селянства: большевики величезними масами закупляли (розуміється, без гроший) збіже в селян і відставляли в Московщину, а поки селяни від такої „продажи" відказали ся, реквірували його з оружем в руках. Всі зелізниці були переповнені збіжем і вивезено його кілька міліонів пудів. В той же час Київ терпів брак муки і для їди уживав хліб з ячменю і гороху, але того хліба бракувало і населенє мало що не голодувало.

(Дальше буде).

PARTOLA

цукорки чистячі кров і жолудок і усуває напевно усі ті терпіня.

Лікар в виді цукорків.

ПАРТОЛЯ є найліпшим приятелем мущин, женщин і дітий. В кождій українській хаті повинна находитись коробка ПАРТОЛЇ.

ПАРТОЛЯ є рекомендована і продавана у великих $1.00 коробках. (33)

АРТЕКА PARTOSA
160 Second Ave.
New York, N. Y., Dep. 20.

ХТО Є ЩАСЛИВИЙ?

Щасливий є той, хто не боротьсь ся з трудностями травленя.

Хто чує, що спожита страва не обтяжує його жолудка.

Хто все з добрим апетитом їздає.

Хто не дізнає відбиваня, здутя, лихого смаку в губі.

Чия кров є чиста і червона. Хто не є блідий мов платок.

Хто з завдяки чистоті жолудка, не є трафлений через болї голови, через омлїість, ревматизм і кого викиди, прищі та инші виприски не зогидкують.

Найщасливійший однак є той, хто проти обивам тих неприємних терпінь, завчасу уживає

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!
Від десяток лїт знана Вам фірма банкова

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK

(Під контролею правительства держави Ню Йорк)

має честь повідомити, що таксамо як давнїйше, так і тепер:

Пересилає гроші,
Продає шифкарти,і
Полагоджує другі справи, входячі в обсяг дїлання.

Пишіть по інформації, або приходіть на адресу:

HENRY J. SCHNITZER STATE BANK,
141 Washington Street, : : New York City.

НОВІ ПАШПОРТОВІ ПРИПИСИ.

Пашпортове Бюро Державного Департаменту оголосило нові правила про видачу пашпортів для виїзду зі Злучених Держав.

1. Горожани і піддані нейтральних держав та тих держав, що були у війні з Німеччиною і її союзниками, можуть брати пашпорт для виїзду зі Злучених Держав.

2. Аплікації можна вносити устно замісць на письмі, як доси.

3. Фотографій не треба тепер доручувати до подань.

4. Горожани і піддані Німеччини, Австро-Угорщини, Туреччини, Болгарії і Росії можуть подавати о пашпорти так як доси, значить мусять вносити письменні аплікації.

5. Хто приїздає до Злучених Держав з правильним пашпортом, може виїхати до шести місяців без окремого дозволу.

Їхати тепер до Европи не радить ся, так як там бракує поживи. Тільки хто конче мусить виїхати, повинен брати пашпорт.

ЧЕМНІСТЬ.

Чемність, — се цвіт, який виріс на ниві цивілізації. Серед первісних народів, диких і варварських, не могло й бути мови про чемність. Злагоджене обичаїв, товариське житє, оглада, осьвіта, часте приставанє з образованими людьми надали нам рівновагу в ближуваню до других людий. Просьвіта могла дати людям сьвідомість пізнаня власної гідности, а відси могла витворити ся чемність, що виродженість ся з почуття власної гідности, яка рівнож уважає гідність у других. Мірою пошани до других людий отже є пошана для себе самого. Тільки ся, хто шанує себе самого, буде всилі пошанувати другого.

Одначе само собою розуміється ся, що поважанє себе самого не повинно бути пересадне, бо се було би сьмішним; та пересадне поважанє моглоб виродити ся в зарозумілість — арогацію і жадним чином не помоглоб нам до чемности. Давними часами богачі і цілкта не вміли, а радше не хотіли бачити в біднім чоловіці рівного собі чоловіка. Ще й нині нераз пошана мірить ся не заслугою, віком, чеснотою — а майном і становищем.

Чемність, — се спосіб нашого поведеня з другими. Сю чемність видко з цілого нашого обходженя.

Слова мусять бути дібрані, без грубостий і крикливости, бо се противить ся доброму вихованю. Тон мови, інтонація голосу, спосіб говореня повинен бути такий, аби нікого не впроваджувати в клопіт та нікому не робити сорому.

Чемний чоловік буде уважати, а ким говорить в даній хвилї, і притім і розмову поведе в сей спосіб, щоби нікого не поріжнити, ані не образити; він мусить також уважати на уряд, вік, становище і вірю сего, з яким говорить. В мові свобода повинна бути головною цїхою, аби не побачив примусу з нашої сторони сей, з котрим говоримо, бо він міг би думати, що нашою неохотою ми показуємо, що він є для нас небажаним. Одначе ся свобода повинна бути в парі з певним родом поваги, аби особа, з якою говоримо, не посудила нас, що ми її легковажимо.

Коли говоримо з ким поважнїйшим, мусимо звертати ся до нього лицем. Коли йдемо з ким в парі, ми повинні йти, дивлячись прямо перед себе, а не звертати ся кождої хвилї лицем до того, з ким говоримо.

Стояти плечима відвернениями до осіб, яким належить ся від нас поважанє, є верщком нечемности. Всі наші рухи повинні присутних пересьвідчити, що ми їх не легковажимо.

Свобода і простота з домішкою поваги може нам зєднати кождого; удавана чемність є облудою і нова викликує обиджене і недовірливість. Надмірна чемність, надмірне надскакуванє понижає нас в очах других, родить несмак і підозріне.

Є чемність вивчена, штучна, а є й звичайна. Найліпшим родом чемности є чемність звичайна, яка основуєть ся більше на щирости і на взаїмнім пошанованю.

Чемність ще не зашкодила нікому; а брак чемности попсував не одного. Чемність, противно, нераз причиняєть ся чоловікови до великої користи, бо єднає для нас людий і приклиняє їх серця нашим бажаням. Від бджолиних мух можна зловити на мід ніж на оцет.

Чемність вимагає також, аби усунути ся другому з дороги, услужити комусь та вдоволяючо відповісти на питаня. Перепросити когось за мимовільно зроблену прикрість є знаком доброго виховання.

Не має виховання, а радше виховання не довершив сей, хто не набув чемности. Чемність отже є усовершенем, і тому часто називаємо її огладою. Матії богато знаня, бути гарним і богатим, се богато значить; але чемність і огляда підносять всї ті прикмети, як маляр малюваної образи. В дійсности кождий чоловік є мудрійшим, коли другі о нїм думають, а дурнїйшим — як він сам о собі думає. Нехай нїхто не називає себе великим чоловіком, хиба тоді, коли прочитає посмертну згадку.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На нїй є виразно намальовані всі міста, місточка, гори, ріки, зелїзниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦЛТ. (Приймаємо марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 71-80

PEOPLE'S SUPPLY CO., Dept. I,
Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнїйших женщин в ріжних займаючих позах, також опис секретної книжки, містячої около 500 образків мущин і женщин в дуже займаючих і наукових позах, як також хитальої легких до виконаня штук магічних і много цікавих і корисних новостий. Читатеріо не зволїйте, але пиши сейчас, заглучаючи 6 цит. на пересилку. 151сп—

M-s L. PIASECKA,
205 E. 14th St., New York, N. Y.

Dr. M. SMITH,
16 E. 7th ST., NEW YORK,
коло Церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
Tel. Orchard 6072

Лїчить успішно
ВНУТРІШНІ НЕДУГИ
У МУЩИН І ЖЕНЩИН.
Також лїчить недуги скіри, жолудка і крови. Застосовує найнодарнїйші електричні апарати. 58-69

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. вечером.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА ПРОПУКЛИНУ

5000 ТЕРПЛЯЧИХ ОДЕРЖИТЬ РІАРАО ДАРОМ НА ПРОБУ, НЕ КОНЕЧНО ОБТЯЖУВАТИ СВОЄ ЖИТЄ НЕВИГІДНИМ ПОЯСОМ РУПТУРНИМ.

Таку благородну оферту зробив сам винайдінник сеї чудової методи, діяючої через день і ночь, щоби скріпити утомлені мязеї, аби подбати ся остатково всякого лиха цілком і то без небезпечних операцій.

Нїчого не платить ся.

5000, котрі напишуть, пішле пан Стуарт достаточну скількість Piapao без нотку Аби Ви пізконтовано випробували. За се пробу не платить ся нїчого анї тепер анї пізнїйше.

Перестаньте носити пояс.

Так, перестаньте носити пояс, бо се знаєте з власного досьвіду, що пояс на руптуру є лише чисто лиха, або фальшивою підпорою, перед розпадаючим ся муром, бо пояс спинює кружеиє крови, підриває лише терплячого здоровлє. По щож довше носить пояс на руптуру. Тут є добре средство, котре можете випробувати для власного вдоволеня і то цїлком даром.

Умиває ся в подвійній цїли.

Перше: Перлюю і найголовнїйшою цїлию Piapao-Pads є, що раз прикладене заєдно прилягають до ослаблених мязеїв, і придержують їх так званий Piapao, який має прикмету стягати і котрий в поєднаню зі сказаними лїчнїчими лїками дїлає на прискішенє кружеиня крови, підсилує в сей спосіб мязеї і приводить їх до правильного стану, сили і спритности. Той доказ, а є скорше, можна надїяти ся уступленя руптури. Друге: Маючи силу прилягаючу, щоби заобігати вступаню ся кишечин, Piapao-Pads оказують лїчнїчу силу і задержують руптуру, котрої пояс не є в силї удержати. Сотни людий старих і молодих лїкували ся через тридцятьох уповнїй по відібраню присяги, приклятуючи, що Piapao-Pads вилїчили їх руптуру цїлковито — декотрі з тих руптур були в сужо гірши стадиї і дуже старі.

Заєдно дїлаючі в день і в ночи.

Важною прикметою лїченя Piapao-Pads є, що триває розмірно лише коротший час до осягненя успіху. А то з сеї причини, що дїлане є безперервно через 24 годин до добу отже через день і ніч.

Нема недогідности, жадної невигоди і жадного болю. Кождої хвилї, коли сите хце приняти, се знаменито средство заміняє вповне в мясні пояс жите і силу, якої то сили потреба тим мязеям черевним, аби удержати внутренности в нутрі черева без нетучної вибіжної відпори.

Piapao-Pads одрадзає.

Правила, на яких Piapao-Pads дїлають, можуть бути легко зрозумілі, коли глянете на поясну ілюстрацію і коли перечитаєте сайдуче поясненє:

Piapao-Pad є зроблений з сильного гнучкого матеріялу „В", котре має прикмету подавати ся до руків ціла і підносити вгогу в кошенко. Внутрішна його сторона є лишка, подібна до пластор, хотяй ріжнить ся ним від пластору, що заобігає, аби товщина „В" всувало ся в місци, „А" се є побільшений конець, котрий прилягає до ослаблених мязеїв і котрий запобігає всуваню ся Piapao-Pad.

„В" є повною формою в сей спосіб аби заминало отвір руптури, запобігаючи всуваню ся внутрешности з черева. В чоменя знаходить ся збірник, а збірник наповнений є лїком мяко підходящим о прикметах стягаючих. З такою, коли лїк оріяв ся через тепло тїла, стає течаю і витікає тоді з отвору сплаченого буквою „С" і впливає ся через дрожаючі отвори в тїло, щоби скріпити мязеї і стягнути ся руптурозвій. „D" є довгий конець Piapao-Pad, котрий прилягає до бакової кости, а бедрова кість, будучи твердою частию чоловіка, дає Piapao-Pad-ови знамениту точку опертя

Спробуйте се на мій кошт. Не посилайте гроший. Хочу Вас пересьвідчити своїм власним коштом, що можете побороти руптуру.

Коли утомлені мязеї відзискають свою силу і елястичність, коли болячка і небезпечна пруптурзія згине; коли кранїще „перти в долину" мине цїлком безповоротно і коли відзискаєте свою силу, жвавість, енерґію і черствість, і коли Ваш вигляд поправить ся під кождим взглядом так, що навіть Ваші товариші звернуть на се увагу —

То і дізнаєтесь, що Ваша руптура є поборена — і будете мені за се щиро вдячні, що я Вас нарадив приняти сю цїлковиту безплатну пробу.

Пишіть мені сьмі се сю безплатну пробу. Пересьвідчіть се особисто о Ваш вартости. Не посилайте жадних гроший, бо пробка не коштує Вас нїчого, а може Вам принести лїпше здоровлє, котре вартоє більше, як цїле золото. Прийміть безплатну „пробу" мені, а через цїле житє будете вдвоєно, то здкористайте з сеї оферти. Напишіть картку, або вкопіть сей купон нині, а відворотною почтою одержите вільну пробу Piapao з докладною цїною Стуарта, котра полекшує руптуру, яко present. Ся книжочка полекшує, в який спосіб сї метода одержала дипльом і нагороду золотий медаль в Paris і перше нагороду в Piapao і кождий терплячий на сю страшну недугу повинен мати сю книжочку.

5000 читачів може одержати се безплатне лїченє. Пошіт напишіть бути знайдений, аби отже не лїшати вашої нинїть сейчас. 100,108—

Пишіть купон нині до
PIAPAO LABORATORIES, INC.
Block 3071, St. Louis, Mo.
По безплатну пробу Piapao і книжочку о руптурі.

Назвиско .....

Адреса: .....

Відворотною почтою одержите безплатну пробу Piapao.

П-ні КЕРРІ Ф. АДАМС з НЮ БЕТЛЕГЕМ, ПА., одна з многих тисячів здачних женщин, котрі уживають ПРАВДИВО ЗІЛЬНІ ТАБЛЕТКИ JUVITO, пишо слїдуюче про чудові успіхи, осягнені сим знаменитим лїком:

„Я уживала Ваші таблетки через один тиждень і вони усунули сї вихрили і ті, я невимовно вдячна Вам за них і радо заявляю і поручаю Ваші таблетки, бо вони принесли мені дальше приносять богато добра. По безхосенним уживаню всяких других лїків і безуспішности з лїкарських порад, я приневолена була ужити JUVITO TABLETS і вони дійсно приносять мені несподївану радість".

Коли Ви терпите на долегливости жолудка, нирок, запір, болї голови, нестравність, брак апетиту, прищі, сверб, висипку, нечистість крови, болї в хребті, ревматизм, нервовість, чуєтесь утомлені і вичерпані, тоді пришлїть нам своє повне імя і адресу а одержите відворотною почтою, без нїяких дальших зобовязань з Вашої сторони

ЗОВСІМ ДАРОМ

на тридненне ужите таблеток JUVITO, зладжених з зовсїм чистих зілї які виростають в найкрасшім підсонїю природи землї.

Адреса:

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 25, Pittsburgh, Pa.

Спеціяліста висше 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕНЮ ЗДОРОВЛЯ

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

в кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасового повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лічити жерело недуги і в сей спосіб дати вислідам спричиняючи постійне полїпшене в терпінях і в лїченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатіти, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лїчені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсилене, Прящі Біль голови.

Нервове почуте обезсилення, Нервове лице травлене, Нервове вичерпане, Болї в хребті, Рани в устах і на язику.

Нечиста кров і недуги скірні лїчені з добрим успіхом.—Модні встрикування і Серум.

Всі другі недуги які є вислідом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,

188 WEST 84th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИЇМКОВ ЧЕТВЕРГІВ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ. В неділї і сьвята від 10. до 3. пополудни. 81—

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм, і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте перервати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини, яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, возами невилїчимої недуги він не бересь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

Важна новина

Telephone: Lombard 2593.

Тепер МОЖНА ВЖЕ ПОСИЛАТИ ГРОШІ до старого краю а в короткі дуже можна як передтим полагоджувати всякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власнім будинку:

1) Виробляє і потверджує всякі Документи так для Америки як і для всїх инших держав в Европі, то є Контракти купна та продажи, Скрипти довиз, Повновласти і т. д.
2) Пересилає гроші до краю тано і безпечно.
3) Виробляє пашпорти до краю.
4) Продає шіфкарти на всї лінїї.
5) Продає і купує доми, грунти так в Америці, як і старім краю.
6) Занимаєсь вишукуванем і стяганем спадків в кождій державі.
7) Асекурує доми і меблї від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСІМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосіть ся на адресу: 8в—

T. J. HRYCEY and CO.,

329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім недїль) від години 9-тої рано, до 9-тої вечером.

Лео Мангіта

З німецького переробив др. Іван Франко.

Ся книжка з гарними образками, і друкована на гарнім папери. Сю книжку повинні читати молоді і старі. Байка в сїй книжцї є дуже сьмішна, а рівночасно і поучаюча. — Ціна лише ..... 40 цнт.

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЦЕРКОВ!

ОТСИМ МАЮ ЧЕСТЬ ПОВІДОМИТИ ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЇ, що Я ВИРОБЛЯЮ ВСЯКІ ЦЕРКОВНІ РОБОТИ, ВХОДЯЧІ В ОБСЯГ РЇЗЬБЯРСТВА, СТОЛЯРСТВА І ПОЗОЛОТАРСТВА, ЯК: 38в—

ІКОНОСТАСИ, ВІВТАРІ, КИВОТИ, БАЛЬДАХИМИ, ПРОПОВІДАЛЬНИЦІ,

і пр. по умірковaних цїнах.

Прошу голоситись на адресу:

JOHN LUHOWIAK,
921 Warrington Ave.,
S. S. PITTSBURGH, PA.

НАКЛАДОМ „СВОБОДИ" ВИЙШЛА

КОЛЬОРОВАНА МАПА УКРАЇНИ

ВЕЛИЧИНА МАПИ 21x34 ЦАЛ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА З ПЕРЕСИЛКОЮ 50 ЦЕНТІВ.

На сїй мапі є точно означені границї земель, де жиє український нарід; є зазначена в приближеню нова державна границя між Українською Народною Републикою і Польщею. На сїй мапі уміщено всї головнїйші міста, ріки, гори, низини і зелїзничі шляхи України. Ся мапа є так виготовлена, що кождий може носити її також в кишени. Кождий, що інтересуєть ся справами і подіями України, повинен купити собі сю мапу.

Кромі малої мапи можна дістати „ВЕЛИКУ КАРТУ УКРАЇНИ".

Велика карта України має зовсїм вигляд малої; виготовлена в 10 красках, тільки на трівкійшім папери і натягнена на полотно.

ВЕЛИЧИНА П 65x41 ЦАЛЪВ.

ЦІНА ВЕЛИКОЇ КАРТИ ВРАЗ З ПЕРЕСИЛКОЮ $15.00.

В горі і на долинї заосмотрена вона в дручки, так, що дасть ся звивати і переносити з місця на місце. З огляду на те, що се одинока карта, подаюча майже всї подробиці нашої вітчини, є вона необходима в кождій школї, льокалю, редакції і взагалї всюда де тільки гуртують ся Українцї в просьвітних цїлях.

Замовленя разом з належитостию засилати на адресу:

„SVOBODA".
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Наталя Романович.

ЗОЛОТА РИБКА.

(Конець).

IV.

— Рначить, ви не хочете сказати, длячого купили і післали стільки рушниць?

— Сього я не можу сказати.

Вязень і товстий сивий жандармський полковник сиділи один проти одного, через стіл. На боцї в кріслї товариш прокуратора скубав свою руденьку борідку.

В сю хвилю повернув своє худорляве, бліде обличе до вязня і спитав:

— Значить не хочете сказати?

— Не можу.

— Так і запишіть, пане полковнику: не хоче.

— Звернув ся товариш прокуратора до полковника. Потім встромив свої острі колючі очи в обличе вязня і спитав:

— А чи ви знаєте Миколу Івановича Сіренка?

— Певно, знаю; се-ж я сам, — спокійно відповів вязень.

— Теж... ви самі... ви так думаєте?

— Знаєте що, признайте ся, — добродушно звернув ся полковник до вязня. — Ми-ж знаємо, що Сіренко се не ваше назвиско. Назвіть себе.

Холодно й спокійно дивили ся очи вязня на полковника, на товариша прокуратра, на сей стіл зелений, на розкрите „дїло" Миколи Івановича Сіренка.

— Більше я не маю нічого сказати.

— Жалкувати-ме... зброя, транспорт, рушниці — се не жарти, — прошипів товариш прокуратора.

Вязня відвели.

— Ну й задасть нам роботи, сей „друкт", — звернув ся полковник до товариша прокуратора.

— Еге, — промимрив той. — Стрілянний птах... мовчить, „упираєть ся..." важко слїдство провадити. Ну, та виведемо його на чисту воду, побачить.

Злі огники застрибали в острих колючих очах товариша прокуратора.

V.

Ледви вязень увійшов в свою камеру, на обличи його розлила ся нестримана радість.

Допит був; тепер він може писати, тепер може бачити губернатора. А там... воля, воля..

Обвів очима свою оселю: брудні стїни, віконечко в горі, вбога постіль. Нї! не довго вже тут бути. Два слова шепнути губернаторови — і двері камери перед ним широко розкриють ся. Доволї вже з нього всього того. І так глупа історія... „засипав ся", говорячи хуліганським жаргоном. А там певно „свої" мене чекають, шукають, голову ламають, де подів ся. А як зявлю ся та скажу: „в Івановій хатї був", — от фурор буде! Їй Богу, як так, обєктивно глянути — препікантний епізод.

Смакуючи побаченє зі своїми, вязень зі всеї сили загрюкав у двері.

— Дижурного менї — гукнув він дозорцеви, що зявив ся на його стук.

За якої пів години прийшов дижурний поліційний офіцир.

— Прошу, ваше благородіє, предпровадити мене до губернатора.

— Так не можна, напишіть „прошеніє".

— То прошу паперу і все до писаня, тільки швидше.

—Пришлю, — ляконічно кинуло начальство. Принесли чорнило, пер, папір і вязень сїв писати.

VI.

— Гальо! Хто при телефонї? Товстий сивий жандармський полковник стояв схилившись уперед з трубкою біля уха.

Худорлявий товариш прокуратора з острими колючими очима сидїв при столї і писав:

„Сей упертий злочинець, що називає себе Миколою Івановичом Сіренком"...

— Слухаю, ваша ексцеленціє, — вклонав ся телефонови полковник. — То як зволите говорити? Так, так у нас є такий злочинець, Сіренко; є, а якже... серіозний злочинець... Отсе думаємо його в кайдани та в тюрму відпровадити...

Замовк і пильно ловив крізь трубку слова його ексцеленції.

— Як у вас? Тепер? Начальник охранного відділу, Сіренко? Не він злочинець, а... що таке?

Трубка впала з його рук, він похитнув ся і сїв на софу.

Що таке? — підбіг до нього товариш прокуратора, який, почувши прізвище Сіренка, вже не писав, а слухав.

Полковник, потираючи чоло, тільки вказав йому на телефон, який нестримано дзвонив.

— Маю честь доложити вашій ексцеленції, — говорив в трубку товариш прокуратора, — що з паном полковником зле; він майже непритомний. А при телефонї я, товариш прокуратора.

І приложив до трубки ухо. Довго слухав. Потім заговорив:

— Так, розумію. Помилка. Розумію, помилковий арешт, розумію. Всю справу про Сіренка і „вещественныя доказательства" прислати вашій ексцеленції. Слухаю. В повній тайнї? Слухаю. Буде сповнено. Кланяю ся вашій ексцеленції.

Полковник тільки важко дихав, сидячи на софі.

— Скільки жию — не чув ще такої дївольської пригоди, — сказав він нарештї. — Начальник охранного відділу — і транспорт зброї і два бравнїнги при собі. Ну ну!

— Д-да... історія пікантна. Авантурист, чорти-б їх взяли! — вилаяв ся товариш прокуратора, — Транспорт зброї... нїчого собі — нахали!

— А правда, нахали? — вдоволено підхопив старий. — Добра охрана! Авантуристи...

Товариш прокуратора акуратно склав всї папери з „дїла" Сіренка. Протокол арештї, поквітоване багажнє, протокол допиту; потім забрав з шафи два бравнїнги і все разом звязав.

— А чудесна справа була, їй Богу. — зітхнув він нарештї.

— Еге, як би була. І от я вам радию кажу, пане, що половина всїх таких „чудесних справ" — се дїло їх рук, отсих авантуристів, а не „внутрішного ворога"...

— Е, що нам про се міркувати, залишім се питанє, — хмурить ся товариш прокуратора.

І подаючи перевязаний клуночок полковникови, каже:

— Відішлїть панови губернаторови. А я зателефоную в охранку.

VII.

Начальник місцевої охранки, низенький товстенький чоловік з короткою шиєю і проникливими зеленими очима, ходив великими кроками по своїм кабінетї. Щойно мав розмову по телефонї з товаришом прокуратора; по зсуненим бровам та по червоній шиї видно було, що розмова була не з приємних. Ходив — ходив, важко дихаючи, потім подзвонив.

Вскочив курієр.

Покликати Голованенка!

Фігура в темних окулярах з острим довгим носом зявила ся і несьміло станула біля дверий.

— Ти арештував Сіренка?

— Я, ваше благородіє, — обізвала ся фігура і присунула ся: се певно нагорода за арешт „золотої рибки".

— Каналїя! — гримнуло начальство.

Фігура налякано метнула ся до дверий.

— Хто тебе вчив арештувати людий? Та чи знаєш ти, кого арештував? Знаєш, дурню?

Начальник наскочив на Голованенка і щось злісно шепнув йому на ухо.

— Еге! Он кого ти арештував! Так ти й мене можеш колись арештувати... Ех ти, роззяво. Сам пан губернатор не вдоволений... Сором, сором!

Збентежений стояв Голованенко і шептав: — Та хто-ж його знав? Хто його знав? А тоді і ваше благородіє хвалили мене — „маладец Голованенко", казали.

— Хвалили. — Більше вже не похвалю: Влїзеш з вами в погану історію. Геть з очий моїх, бачити тебе не хочу! Сором, скандал... Чекай! Там на стації стережи тепер свого добродія; дивись, аби ще який дурень з твоїх колеґів не затримав його. Дивись, аби дали йому спокійно виїхати...

— Ось тобі й „золота рибка" — зітхав Голованенко, вийшовши з начальникового кабінету.

І чорт їх розбере тепер — де начальник охранки, а де внутрішний ворог. Тай ті начальники, чорт би їх взяв — плутають ся тепер між тими внутрішними ворогами, тільки й гоняну заводять нас грішних.

VIII.

Високий солїдний показний добродій в анґлійськім пальтї і плюшевій панамі — не меньше як професор або адвокат — входив до салї першої кляси. Взяв білет, потім пройшов до буфету. Довго їв, пив чай і вино.

Бистрі очи зза темних окулярів на довгім, острім носї увесь час стежили за ним.

Задзвонили.

— Варшава, Сарни, Брест, Ковель — другий дзвінок, — виголосив поважно солїдний швайцар.

Солїдний добродій розплатив ся і вийшов на перон.

Голованенко й собі подав ся за ним.

Він бачив, як солїдарний добродій спокійно увійшов у вагон першої кляси, як потім в однім вікнї зявила ся спершу його панама, потім його обличе. І раптом двоє холодних, спокійних очий стріло ся з бистрими проникливими очками шпигуна, пробігли погірдливо по його довгім острім носї, по всїй його постаті.

Раз-два-три... задзвонили і поїз рушив, увозячи солїдного добродія.

— А булаб „золота рибка", — зажурено зітхнув Голованенко і лїниво поплїв ся до дому.

НА ПРОДАЖ 123 АКРОВА ФАРМА.

Дім з 7 кімнат і прочі фармерські забудованя. 40 акрів виробленого поля, 40 акрів соснового лїса, решта пасовиско. Фарма обгороджена дротяним плотом, вода в хатї і стайнях, через фарму переходить річка. Поле обсїяне житом, пшеницею та вівсом. З фармою продаєть ся 4 корови, пара волів, кінь до виїзду, 2 льохи і 12 паньят, дріб та всї знаряди фармерські. Продаєть ся за $3,600.00. Зголоситись до властителя FRANK MAISNER, P. O. Box 14, Shutesbury, Mass. 71-3

ПОТРЕБА СЕЙЧАС 50 УГЛЕВИХ МАЙНЕРІВ.

Стала робота в новій майнї; нема ґазів ні води а повали є дуже сильні.

UNITED SMOKLESS COAL CO., Humbert, Somerset County, Pa.

По додаткові інформації пишіть до Mr. G. A. SPRINGER, 407 House Bldg., Pittsburgh, Pa. 65в74-7в

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ!

За Немань іду, оперета в 4. діях 20 ц.
Пімста Жидівки, драма в 5. діях 40 ц.
Орися, малюнки з міщанського житя в 4. діях ..... 35 ц.
Бурлака, драма в 5. діях ..... 35 ц.
Сьвідки, комедія в одній дїї ..... 15 ц.
Пошлись у дурні, комедія оперета в 3. діях ..... 35 ц.
Повернув ся із Сибіру, драма в 5. діях ..... 35 ц.
Прометей, драматичний уривок 15 ц.

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y. 62вс—

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 59—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-тої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

КРАСА ВРОДА МОЛОДОСТЬ!

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 лїт молодші як Ви дїйсно є.

Недокладности і неправильности Вашого тїла і ноги, і уший, можуть бути справлені без болю і без втрати часу Женщини і мущини—пишіть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Офісові години від 9-ої рано до 5-ої вечер. кождого дня, також в неділї. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th St., New York, N. Y. 49,51,53в—

НОВЕ І ДУЖЕ ПРАКТИЧНЕ ШИЛО

Можете направляти сим шилом чоботи, упряж, міхи і т. п. Воно шиє так скоро і добре як машина. Защадить Вам гроші і Ваш дорогий час. Коштує лише $1.00 з пересилкою. 20 ярдів шевської дратви, 2 голки і інструкції даєть даром. Осібні голки по 5 цнт., дратва 15 цнт. зшиток. 69—

Залучіть $1.00 до сего оголошеня ще нинї сейчас, і вишлять до:

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D, Box 90, New York, N. Y.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм, і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте перервати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини, яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, возами невилїчимої недуги він не бересь лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете сопісної поради в якій небудь Вашій недузї. Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ ВСЇ ОТСЇ НЕДУГИ: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи електрику і помпованє воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волоси. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕРСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ЦИФЛОЕЦЦУ І ЗАЛЕЖЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

ЗДОРОВЛЄ СЕ ЩАСТЄ!

ВИ ХОЧЕТЕ ЗНАТИ ПРАВДИВУ ОГНЇЙО ПРО ЖУНЕБУДЬ НЕДУГУ НА ЯКУ СЛАБУЄТЕ І ХОЧЕТЕ БУТИ ВДАДАНІ ПРИ ВАСЕ ЗДОРОВЛЮ 65вс—

ЦІЛКОВИТО БЕЗПЛАТНО?

Скористайте з сеї нагоди. Я Вас вдадаю старанно і скажу Вам свою щиру опінію, а коли найду Вашу недугу можливу до вилїченя, то я заопікуюсь Вами з цїлим моїм знанем за умірковану цїну.

Мої пацієнти є вдоволені, бо мій 20-лїтний добре зівсний досьвід, мої найновійші методи лїченя всякого рода упірчивих і застарілих недуг, привернули богато тисячам цїлковите здоровлє. — Я примінюю найновійшу методу щіпленя, а також улїпшеню методу 606—914 в кровних недугах. — Не терпіть довше, прийдіть до мене і осягніть сю користь, яку лише добре зівсний лїкар може совісно Вам віддати. ВИ БУДЕТЕ ВДОВОЛЕНІ ЯК І МНОГО ИНШИХ.

Години офісові: Щодня від 9-4 попол. і від 618 веч. В неділї від 10-1.

408 Sixth Ave., PITTSBURGH, PA. Dr. MANSHIP СПЕЦІЯЛІСТ напроти склепу Кауфмана і Баєра

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ з Detroit, Mich.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чувесть зневерені та втратилисьте надію, то зголосіть ся і віддайтесь безплатним оглядинам; переконайте ся що я можу для Вас зробити. Я маю 17-лїтну практику медичну і операційну в лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, а Ви осягнете користи з досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я примінюю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю, і можу Вам після моєї опінії я не міг би Вам помочи, то я не хочу Ваших гроший. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нинї.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ КОТРІ ТЕРПЛЯТЬ НА ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ НЕДУГАМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, УТРОБИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛЇ В КРИЖАХ І СУСТАВАХ, УТРАТИ АПЕТИТУ, БОЛЇ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ.

НЕ ВИТРАЧУЙТЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ ЧАСУ НІ ГРОШИЯ.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели. 144—

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосоване наукових метод.

Мої цїни за лїченє є дуже умірковані! не більші тих, які Ви можете і хочете заплатити за поміч і користь яку я Вам удїлю.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволїкане, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. Dr. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-гої в пол.

176 E. Jefferson Ave., одні двері на схід від Вудвард, DETROIT, MICH.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

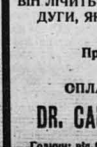

Коли зверне свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стрїт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялїстів за якими шукалисьте без страти часу і гроша на инших лїкарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лїкар є дуже обережний в видаваню діягнози вашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, оглянення лучами Х-ра, що нашого, то він зве на місце під рукою для Вас. При помочи тих розслїдів докладного розслїдженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лїкар скаже Вам яка є уміркована цїна за лїченє. Жадей чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на поміч лїкаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до нього. 21-33

Його Інституція має кождий найновійший апарат до оглядин хорих: Статік, Галванік, Дарадік і Ґал Фрівіжеці Електрицітиє Озоне Інгаляторіом, Електрік Осціляторе, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

DR. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, Philadelphia, Pa.

Годинни від 9. рано до 6. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціяліст вищі українського Петербургу, котрий говорить по українськи.

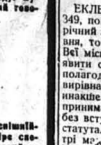

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслугуючий на довіря спеціяліст кедуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ
11-ВОЗРХ, ФРАНТ.
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В четвер від 9. рано до 2. веч. В неділі від 10. до 2.

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 4-тої до 7-ої пополудни, а в неділі від год. 10-ої до 1-ої в полудни в Американсько-Українськім Бюрі.

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.
80 E. 7th Street, New York, N. Y.
Tel. Orchard 8968.

Др. МИКОЛА ТАЦІЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ,
103 No. Main Ave., Scranton, Pa.
Старрі Тел. 4764-J. 32x78

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ
рвуться
в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має напись з MIDY
Уникайте відробів.

НАЙНЕБЕЗПЕЧНІЙШИМ НАШИМ ВОРОГОМ

котрий підкопує ваше житє, не опускає Вас ані на хвильку, чи то в день чи в ночи є запір.

Походить із того, що жолудок не є чистий, а непотрібні решітки замулюють орґанізм. Се заневнює кров, справляє неприємний запах з губи, вражіне отяжіости в голові, безсонність, брак апетиту, здеперноване, боязливість та ріжні другі недомагання.

Сьвітової слави Кальварійське Вино Лічиче захоронить Вас від тих утруднень.

Кальварійське Вино Лічиче порушує еліта (кишки), побуджує чинність утробу, усуває цілком погани відаих, очищує кров, отримує в порядку жолудок, голову чинить свобідною, поправляє апетит і справляє спокійний сон в ночи. Майте завсїди в хаті під рукою наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лічиче. Воно служить мов вірний сторож чуваючий безнастанно над Вашими родинами, хоронячи Вас від запору та ріжних других долеглянностий, спричинених через зіпсований жолудок.

Памятайте, що звертаємо кождий цент тому, хто удовольнить, що наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лічиче не є таким, як пишемо.

ЦІНА БУТЕЛЬКИ $1.25.

До набуття в ліпших аптиках, у наших агентів або прямо від фабри кантів.

43цю2

D. WRÓBLEWSKI & Co.
196 East 4th St., (B-1),
NEW YORK, N. Y.

ЩО ВИНАЙТИ

Є то нововидрукована книжочка, містяча около 400 винаходів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас зістала видана на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо. 68вч—

Ми не є адвокатами патентовими, але яко експерти патентові провіряємо і ґзамінуємо винаходи ДАРОМ. Пишіть:

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (S), Inc., 256 B'way, NEW YORK.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЕКЛЕРІ, ПА. Бр. св. Николая, від. 349, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 22. червня, точно о годині 3-тій пополудни. Всі місцеві і позамісцеві члени мають явити ся, бо будуть важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої місячні вкладки, бо инакше будуть суспендовані. Будемо принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Просить ся сих Українців, котрі мають охоту вписати ся в члени У. Н. Комітету, нехай являть ся на той день, а їм вияснить ся, о що ходить. Користайте з доброї нагоди, бо ворогни не спять. Не марнуймо дорогого часу, бо колись треба дати рахунок, що ми доброго зділали. — А. Мороз, предс.; Н. Вітишин, секр.

ФОРД СІТИ, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 63, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, точно о годині 1.30 пополудни, в гали тов. „Зап. Січи". На той мітінґ мають явити ся всї члени як один, бо є важні справи до полагодженя. Урядники і контрольна комісия будуть здавати піврічне справоздане. Непристуний на півріччнім мітінґу член заплатить кару 50 цнт., а у-рядник $1.00. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглі місячні вкладки, бо в противнім разї стратять всякі права до запомоги. Члени позамісцеві мусять звернути увагу на параґраф 288 статута У. Н. Союза і після того параґрафу мусять поступати і мусять частїйше зголошувати ся і присилати місячні вкладки до свого уряду. Тож до дня, Товариші! Дбаймо самі про себе, бо чужі не будуть про нас дбати. — М. Зошак, предс.; І. Бобак, кас.; М. Дуткевич, секр.

ВІЛКСБЕРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всї своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, точно о 3-тій годині пополудни, в гали церковній при Пінер улици. Обовязком кождого члена явити ся на сей мітінґ і вирівнати свої залеглости, бо в противнім случаю буде суспендований. Рівнож кождий член повинен привести на сей мітінґ инших членів, котрих будеть ся принимати до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Хто з членів має діти, повинен заблагословити їх в У. М. Союзі. Діти принимають ся, почавши від одного року житя. Анук, Брати і Сестри! Хто з Вас ще єсть в жадній подібній українській орґанізації, нехай користає з нагоди. Приходіть на сей мітінґ, та забезпечте себе і свою родину на чорну і лиху годину. — І. Чолій, секр.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся 22. червня в гали питальній під ч. 721 14-та улиця. Просить ся, щоби кождий член явив ся без ріжниці чи мужеського пола чи женського на першу годину, бо є важні справи до полагодженя. І просить ся, щоби кождий взяв з собою велику відзнаку і знамку, бо будемо фотоґрафувати ся. Неявний ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Ф. Сагатий, предс.; Н. Підгайний, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Василія, від. 339, подає до відома, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, о 2-тій годині пополудни, в Народнім Домі Громади Свят пів ч. 610 Саент Американ Стр. На сей мітінґ мають явити ся всї місцеві і позамісцеві члени, бо є дуже важні справи до полагодженя. Буде справоздане уряду і контрольної комісії за минулих шість місяців. Просить ся всїх членів на сей мітінґ привести хоч по одному новому членови до братства і до У. Н. Союза. Тож, брати, приходьте як один, бо присутність кождого є конечна. — І. Сорока, предс.; І. Сорока (син Михайла), кас.; В. Скольський, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. Николая, від. 300, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня с. р. Просить ся всїх членів, аби на сей мітінґ прибули, бо будуть важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости, бо в противнім разї будуть суспендовані. Мітінґ буде отворений точно о годині 1-шій пополудни. — Т. Гумен, предс.; В. Олексюк, кас.; Я. Яцинич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома членам тов. ім. Івана Франка, що мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, точно о 1-шій годині пополудни.

НЮАРК, Н. ДЖ. Бр. св. Петра і Павла, від. 27, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 21. червня, точно о 7-мій годині вечер. Просить ся всїх членів зійти ся на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодженя. Неявиший ся член заплатить кару після ухвали. — С. Бриґідир, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 22, подає до відома всїм своїм місцевим і позамісцевим членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 22. червня, точно о годині 3-тій пополудни. Кождий член має явити ся на сей мітінґ. Кождий член отримає новий статут товариський. Члени позамісцеві мають вислати свої вкладки до 22-го ц. м. на руки секретаря. В противнім разї будуть суспендовані. На сїй мітінґу будеть ся принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — М. Баглай, предс.; І. Кравець, кас.; Г. Бардак, секр.

ПІОНКЕРС, Н. Й. Тов. „Подільська Січ", від. 8, буде мати свій мітінґ в неділю, 22. червня, о 4-тій годині пополудни. Кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодженя. — Г. Скробач, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Стчинського, від. 146, повідомляє всїх своїх членів, що місячні збори відбудуть ся дня 22. червня в льокалї У. Н. Дому, під ч. 84 Ґрейлінґ ул. Кождий член повинен явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Треба вибрати предсїдателя і секретаря фінансового. Отож просить ся, аби кождий член явив ся точно о годині 3-тій пополудни. — Д. Базиленко, секр. pro.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. „Дітройтський Боян", від. 141, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, точно о годині 1-шій пополудни, в гали парафіяльній під числом 82 Сікот Але. Кождий член має явити ся на означений час, бо є дуже важні справи до полагодженя. Контрольна комісія має здати піврічне справоздане. Котрий з членів не вирівнав доси своїх місячних вкладок, нехай вирівнає, бо в противнім разї може бути суспендований. Будеть ся принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н Союза після статута. Хто хоче ся правдивим Українцем, повинен обезпечити себе в своїй рідній орґанізації. Котрий з членів на сей мітінґ не прийде, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Т. Ворко, секр.

ДЖОЛІЄТ, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 111, вибрало на мітінґу дня 25. мая б. р. отсей новий уряд: М. Мазур, предс.; І. Папушка, секр.; А. Домбровецький, кас.; А. Махник і М. Коцан, контрольори. Мітінґи сего товариства відбувають ся кождої третьої неділї в місяци. — М. Мазур, предс.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Подаєть ся до відома, що братство св. Николая, від. 106, буде мати свій мітінґ дня 22. червня с. р. в гали парафіяльній, зараз по Службі Божій. Всї члени мусять бути присутні, бо є важні справи до полагодженя. — М. Шаран.

ІСТ ШІКАҐО, ІЛЛ. Тов. ім. Богдана Хмельницкого, від. 68, подає до відома, що піврічний мітінґ відбудеть ся в суботу, 21. червня, точно о годині 7.30 вечер, в гали Саладія в Іст Шікаґо, Інд. На тім мітінґу мусять явити ся кождий член, бо є важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся, заплатить кару, ухвалену товариством. — Т. Рашенський, секр.

ДАРОМ! „Війна Америки за людство". Книжка з повною історією сьвітової війни за свободу. Буде мати 600 сторін і 100 ілюстрацій. Пішать 4 цнт. в стемпсах до: 70-81

UNIVERSAL DISTR. CO., Dept. 13, 36 Madison Sq. Sta., New York, N. Y.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці здержали транспорти польського війська.

КОБЛЕНЦ, 13. червня. — Маршалок Фош вислав німецькому правительству ультимат, жадаючи безпровольного перепущеня транспортів польського війска, які находять ся в Німеччині, будучи в дорозї з Франції до Польщі, як се доносить нинішна телеграма зі Сса.

З Берлїна був виданий перед кількома днями розказ, щоби здержати поїзди з польським війском. Один поїзд задержано в Коблєнц, один в Трір, два в Емс, а вісїм в глибині Німеччини. Транспортоване польських війск з Франції до Польщі відбувається сї вже від шістьох тижнів і мало скінчити ся 17. червня.

Вчерашна телеграма з Берлїна доносила, що Матіяс Ерцбергер, голова німецької резервної комісії в Спа, вислав був ноту до ґен. Дірон, голови французької місії в Берлїні, в якій заявив, що Поляки мають намір дві дивізії армії Галера уставити здовж німецької границї. Ерцбергер запротестував проти сього, заявляючи, що се противить ся услівям розєму, та що доки Поляки не покинуть сього наміру, Німеччина буде приневолена здержати транспорти польських війск через Німеччину.

Маршалок Фош відїхав на боєвий фронт.

ПАРИЖ, 14. червня. — Маршалок Фош відїхав в пятницю з Парижа через Нансї і Люксембурґ на боєвий фронт над Рейном. Його подорож стоїть в тїсній злуцї з приготованями алїянтських війск до дальшого наступу в глиб Німеччини на случай, коли би німецькі делеґати відмовили ся підписати мировий договір.

Всякі признаки вказують на те, що німецька делеґація мирового договору не підпише. Речинець до підписаня мирового договору упливає пятого дня після його доручення німецькій делеґації.

Взивають німецьке населенє, щоби не ставило опору алїянтам.

КОБЛЕНЦ, 12. червня. — Німецькі часописи в Майнц, Коблєнц і Кельн помістили осторогу для населеня, щоби воно позістало дома і здержало ся від всяких зусиль опору на случай дальшого наступу алїянтських війск на Німеччину.

Осторогу видано тому, бо ходила чутка, що німецьке населенє на території 30 миль від теперішного боєвого фронту планувало опорожнити села і міста та перенести ся в глиб Німеччини. Начальники громад видали приказ урядникам позістати на своїх становищах, навіть на случай наступу алїянтів.

Голяндія проти бльокади Німеччини.

ПАРИЖ, 12. червня. — Голяндія повідомила мирову конференцію, що її правительство не візьме участи в бльокаді Німеччини на случай, коли би вона відмовила ся підписати мировий договір.

Отсе пята невтральна держава з ряду дала відмовну відповідь мировій конференції, яка домагала ся, щоби й невтральні держави взяли участь в бльокаді Німеччини на случай не підписаня нею мирового договору. До тих держав належать: Швайцарія, Норвеґія, Швеція, Данія, а тепер і Голяндія.

В ХІНАХ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Хінський кабінет уступив.

ПЕКІН, 14. червня. — З причини ворожого становища хінського загалу проти членів кабінету, які ведуть політику прихильну Японії, цїлий кабінет уступив. Президент хінської республики заявив також намір уступити зі свого уряду.

Припускають, що парлямент не прийме резиґнації президента.

В цїлих Хінах вибухли страйки. Зелїзничий страйк спричинив застій в торговлї і промислї.

В ІТАЛЇЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 16, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Грізне положенє в Італії.

РИМ, 14. червня. — Лише енерґічні зарядженя зі сторони правительства можуть запобігти крізї, яка грозить Італії.

Ген. Джардано заперечив вістку, неначе би він приготовляв большевицький замах. Недавно доносили вісти, що звісний поет Ґабріеле д'Анунціо стоїть в змові з деякими висшими офіцирами, пляниючи проголосити в Італії військову диктатуру. Се вістку заперечено.

Під теперішну пору по всїх усюдах Італії відбувають ся економічні і політичні демонстрації, які декуди мають дуже грізний, майже большевицький характер.

До страйку робітників приєднали ся також й учителї. На страйк вийшло 76.000 учителїв.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

EXTRA!! EXTRA!! EXTRA!!
1000 українських вишиваних сиськових КРАВАТОК на продаж дешево.

Одна краватка	$ 1.50
Дві краватки	2.75
Пять краваток	6.00
Десять краваток	12.00

Хто купить собі десять сих краваток, той при замовленю хай напише, що хоче в дарунку, або перстень з ґербом України, або ґердан з пацьорків вартости 3 доляри.

Замовлені і гроші щайте на адресу: 69-74

UKR. KRAVAT MANUFACTORY,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

ЗГУБЛЕНО І НАЙДЕНО.

ДОБРІ ВІСТИ ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Я терпів більше як 12 лїт на долегливі болї голови, нервовість, болї в грудях і жолудку, мав лихий апетит і слабкенє і запір. Я ходив з трудною ходою. Я радив ся кількох лїкарів, а ніхто не здавалось, що вони не були в силї полїзнати мою недугу і не могли по мочи ся.

Одного дня я перечитав оголошеня д-ра Ґаннона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого зайтя, він дав мені помічи на першою візитою і мені полїпшилось. Тепер по 3-місячній опіці я поправив до здоровя. Всї болї уступили. Я можу добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і мені все їм смакує. В дійсности мій стан є на знаменитий, що Ви майже не поміряли би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому спеціялїстови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати який добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошенє д-ра Ґенона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплікацию або застарілу недугу то потребуєте помічи спеціялїста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки і тим самім будинку, і мене знають як спеціяліста, решного і успішного спеціяліста. Оп авізита в моїм офісї, точна екзамінація упевнить Вас, що і мене Вас на дорогу яка веде до здоровя.

КСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хрочні болї голови, заворот голови привиди, маччить ся Вам в очах, слабі память, слабі і непевні нерви, безсонність, болї в хребті і хребтї, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні кашпоти, недомаганя жолудка і кишок неправильні болї, виступи на язику запір. Прийдіть до мене.

ПРИМІНЮВАНЕ ЕЛЕКТРИЦІ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНИТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕНЯ

Порада зовсїм даром.

Прийдіть нині. Не відкладайте

Dr. HANNON
СПЕЦІЯЛІСТ
146 E. 14th Street, New York, N. Y.
Напроти Tammany Hall.

Години офісові: Денно від 9. рано до 4. повод.—Вечер: від 6. до 8. В неділї і признані сьвята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій

ФАРМА 66 АКРОВА, добрі, великі забудовання, 5 коров, котрі дають місячно доходу за молоко $126.00, 3 відики, 2 коні, кури, обсіяна і обсаджена, сад і гарний ліс. Ціна за все $.000, виплата $1600. Мало 50 инших фарм до продажа. Є тут оселених 148 українських і польських родин. S. R. MORANSKI, 70 Liberty Street, Oswego, N. Y. 70-73

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

100 акрова фарма, 2 милї від міста. Дім з 10 кімнат, велика стодола, шопа на машини та инші знаряди фармерські. Жерельна вода коло хати. Фарма обсіяна. Продам за $2.500, $1.000 готівкою, решта на ріжні сплати.

112 акрова фарма, 80 акрів оброблена земля, а решта ліс і пасовиско. Дім з 8 кімнат, великі стодола та инші забудовання, в добрім положеню, при фармі сад овочевий. Продам за $2.500, $1.500 готівкою, решта на догідні сплати.

Мала 24 акрова фарма, без будинків, добра вода, річка перетинає поле. Продам лешево за $300.

Мала 90 акрова фарма. 50 акрів оброблених земель, решта ліс і пасовиско. Дім з 5 кімнат і велика стодола. Продам за $1.600, $2.000 готівкою, решта на сплати.

Прошу зголошувати ся листовно, а хто прийде особисто і купить фарму, кошти подорожи звертаю.

PETER TECHAWCHUK,
Pittsfield, Pa.

ФАРМИ! ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦІ РЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА.

Тепер є найлїпший час купити фарму, бо видно яка є земля і як всьо красно росте. Маю около 50 ріжних фарм на продаж з цїлим інвентарем і засївом (в Rome є 2 руські церкви).

1) **ФАРМА 100 АКРОВА,** в тім 20 акрів грубого ліса, добра, великі будовання, 10 коров, 2 коні, вартости $500, 2 свиний, 50 курий, всї знаряди фармерські. Ріка плине через фарму, цїлий засїв. Ціна за всьо разом $4.200, виплата $2.000. Фармер старий, не годен вже робити.

2) **ФАРМА 69 АКРІВ,** добрі будинки, 5 коров, 5 телят, бугай, 2 коні, 2 свиньї, 30 курий, всї знаряди фармерські. Фармер з этимив руку, мусить продати за $2.200. Виплата $1.000.

3) **ФАРМА 270 АКРІВ,** 32 штук худоби, 5 коний, 50 кур, великий сад, 7 свинь, в тім 50 акрів грубого ліса, ріка перепливає фарму, великі забудовання. Що фарму має старий, відвідець і хоче продати всьо, що належить на тій фармі за $8.300. Виплати згори $3.000, а решта на сплати по 150 дол. на рік і 5 процент. По інформациї пишіть до українського нотаря. 70—

A. FYLYPCZAK,
Box 24. Rome, N. Y.

ТУТ Є ПОЯС НА ГРОШІ за яким Ви шукаєте. Зроблений з дуже сильного на подобу шкіру матеріялу. Коштує лише $1.00, 7 поясів $5.00. Гроші звертаєсь на случай невдоволеня. Вийтіть се оголошенє і вишлїть враз з грішми до: 69—

NATIONAL SALES CO., Dept. 224, 23rd St., ground floor, New York, N. Y.
Sta. D., Box 96,

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаємо.)

ПОШУКУЮ ПОСАДИ дякочителя; можу бути дириґентом музики і хору, маю вишколене американське, посїдаю знанє дяківства в добрім степени. Посаду прийму від 1-го липня або і пізнїйше. Намірюю вступити до Тов. Дякочителїв. Самотний, лїт 28. Проходжу з села Пониковця мала, повіт Броди Гал. Зголошенє прошу висилати на адресу: PAUL GAZDUN, 409 E. 6th St., New York, N. Y. 70-2

Пошукую своїх кревних, СТЕФАНА, АННИ і ПЕТРА КІТ, з села Горославич, повіт Бібрка, Галичина. Хто би про них знав, або вони самі, звоїть зголосити ся до: JOHN KIT, Palmerton, Pa. 69-71

Пошукую свого брата ОЛЕКСУ МИЧЬО, з села Либухова, повіт Турка, Галичина. Оженив ся на Угорщині, в селї Ґеренкеш. Перед роком перебував коло Пітсбурґа, Па. Хто би про него знав, або він сам, звоїть зголосити ся до: JOHN MYNIO, 413 Chestnut St., Conemaugh, Pa. 68-71

Пошукую ОЛЕКСУ ТРАЧ, з Тернопільского повіту, Галичина. Довший час перебував в Алентани, Па., відтак і надоисті 1918 р. прибув до Сиракюз, Н. Й., відтак зник мудко невідомо. Хто би про него знав, звоїть зголосити ся на адресу: HARRY TRACZ, 116 Tompkins St., Syracuse, N. Y. 70-72

Пошукую своїх товаришів, Петра Кучурка з села Бураківка і Василя Приймака з села Цапівці, повіт Заліщики, Галичина. Хто би про них знав, або вони самі, нехай в дуже важній справі зголосять ся до: LEO SZCZEPANIUK, Box 537, Girard, O. 70-2

Пошукую свого вуєчного брата ВАСИЛЯ ДРАЧА, який мав перебувати в Ґлїрсбурґу, Па. Хто би про него знав, або він сам, звоїть зголосити ся до: STEPHEN HNATYSHYN, 349 W. 38th St., New York, N. Y. 70-2

Пошукую ЮЗЬКА САГОВА, з села Седлїська, почта Динів, Галичина. Має перебувати в Кливленд-О. Хто би про него знав, або він сам, звоїть зголосити ся до: ANDREW BUDZ, 144 Washington Street, Binghamton, N. Y. 71-73

Пошукую МИХАЙЛА ДОБРЯНСЬКОГО, походить з Поморян, повіт Бібрка, Галичина. Перебував в Jersey City, N. J. 24. мая с. р. виїхав до Пенсильванії до кравнів і принадкою листав поточений в майні. Хто би про него знав де він тепер находить ся, звоїть донести до: MARY TURCHAN, 51 E. 97th St., New York, N. Y. 71-73

Пошукую свого стрийка ДАНИЛА ФЕДІТЕЯ, з села Пшиншинки, повіт Товмач, Галичина. Рік тому перебував в Бурґам, Па. Хто би про него знав, або він сам, звоїть зголосити ся до: PETER FESHTEY, 1124 Curry St., Chester, Pa. 71-3

Пошукую вуєчних братів: Дмитра, Олексу, Гриня і Актошка Зятик, та Гриця Юрчака, котрий 4 роки тому перебував в Горнік Фолс, Н. Й. Усї вони походять з села Залучева, повіт Ліско, Галичина. Зволять зголосити ся до: MICHAEL YUHAS, 45 Ellicott Place, Depew, N. Y. 71-73

Пошукую свого брата МИХАЙЛА ТРИТЯКА з Хомяківки, пов. Товмач. Перед роком був зі мною в Бофало, Н. Й. Хто би о нїм знав або він сам, прошу зголосити на адресу: PETER TRYTIAK, 305—15th Ave., Newark, N. J. 71-73

ВАСИЛЬ КАВЧАК, пох. з Лїщовато, п. Ліско, брав шлюб в серпни, 1914 р. в Нюарку, Росту високого, суторлявий, лїт 36, має вижу в боротьбі. Хто би зчайшов, дістане нагороду. — Адрес:

АНАСТАЗІЯ КАВЧАК,
132 Wielell St., Newark, N. J.

ДЯКОЧИТЕЛЬ, знаючий провадити хор, парохяльну школу і уладжувати представленя, може обняти сейчас посаду при гр-кат. церкві. Зголошеня просить ся ласкаво слати на адресу: P. J., c/o "Svcboda", 81 Grand St., Jersey City, N. J. 70-72

КРАЇНИ, котрі походять з Галичини, зі слїдуючих сіл: Стрельбичів, Стара Рона, Білич Гірний і Долний, Спас, Тершів, Сушиця мала, Лужок Ґірний, Буковинка, Нижнє і Лїшня Велика і Лаврів, зволять зголосити ся до: M. JAWIRSKI, 101 Bayard St., New Brunswick, N. J. 70-72

ПРОДАМ дешево дві шевські роботі, з усїма шевськими приборами як: машини, „циліндрівки" та проче. Вирблена костумерія, сталїй розмір. Продам з причини, що маю замір виїхати до старого краю. Зголошуватися особисто або листовно до: PETER KORSAK, 422 Centre Street, Trenton, N. J. 70-72

ПРОДАМ дешево умебльовану 5 кімнат. Голоситись в кождім часї до години 8-ої вечером, під ч. 534 East 83rd St., ground floor, New York, N. Y. 69-71

ДР. СПІЛЛІНҐЕР
153 East 18th Street, NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В неділю від 9. до 11. рано, в понеділок від 9. до 12. в пол., вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер. В середу, пятницю і суботу офіс замкнений, а можна прийти лише за попереднім порозумінєм са в доктором.

РОДИМЦІ!
ЧИТАЙТЕ!

Чи хотіли би Ви лїпше жити? Чи хотіли би Ви лекше працювати? Заробляти більше гроший? НЕ ВЖЕЖ ЩО ТАК!

Всї ті ваші бажаня сповнять ся, як Ви будете знати анґлійский язик. Подивіть ся на своїх знакомих, говорячих по анґлійски, як їм все є доступне. Вони читають анґлійскі газети, ходять до театрів, беруть ся до торговлї і все понимають. Чи Ви не хотіли би стати такими? Коли Ви слабо або і зівсїм не знаєте анґлійскої мови, то не марнуйте анї хвилї часу, а таки сьогодня напишіть до нас лист і залучіть 10 центів грішми або марками, а ми вишлемо Вам пробну лекцію і покажемо Вам як ми ґарантуємо вивчити Вас в трох місяцях говорити, читати і писати по анґлійски за незвичайно малою оплатою. Учащати до сеї школи зайшло. Ми учимо заочно. Лекції висилаємо почтою до всїх країв Америки. Тисячі людий покінчили сю школу і тепер вони дякують нам. Тесамі зробите і Ви. — Адресуйте:

FIRST AMERICAN Preparatory School

Dep. 46, 525 W. 47th St., NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,
638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 лїт досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкропуляи,недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкіри, як і всї недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при лїченю недуг крови. Голосїть ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Години принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

EMIL POHORETZKY,
АРТИСТ-МАЛЯР

1321 Grove St., Philadelphia, Pa.

Виконує іконостаси, престоли, кивоти. Украшує церкви. Малює образи, плащаниці, хоругви, куртини і декорації до представлень по найнизших цінах. 47a74

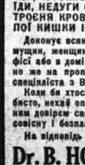

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Українцям, як мущинам як і женщинам свої успішні лікарскі услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише свою недугу, а я даю повну довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

„Слава Алентавцям!"

(Спеціяльно для „Свободи").

„Честь українській громадї в Алентаві! Слава Алентавцям!" — Такі оклики, а з ними й гучні оплески чути було на вічу в Йонкерс, Ню Йорк, яке відбуло ся минувшої неділї, коли о. Захарко, один з бесїдників протестаційного віча, згадав, що Українцї в Алентави, Пенсильванія, зложили доси 6.000 долярів на фонд оборони Галичини. Се найбільша сума, яку доси зложила на сей фонд котранебудь українська громада. Українцї в Йонкерс віддали покрін Українцям в Алентави через повстанє змісць. Вони рівночасно заявили, що пійдуть в перегони з Алентавном. Хоч тепер Українцї в Йонкерс стоять щодо жертв на третім місци, то будуть старати ся всїми силами станути на першім, перенесе місце. А щоби їх бажаня як найскорше сповнили ся, вони зложили на вічу $208.50, а рівночасно ухвалили кождого тижня давати на народний фонд 25 центів добровільного податку. — Віче в Йонкерс відбуло ся величаво. Проводив вічем місцевий парох, о. Олександер Павляк, а головний реферат виголосив Микола Д. Величко, відпоручник централї Українського Народного Комітету. Вислано до Парижа протест проти лицького нападу на українські землї.

Постанова в стейтї Массачусетс про чужинців.

(Спеціяльна кореспонденція до „Свободи")

З Бостону, столицї Массачусетс, доносять нам: Тутешні часописи подають одну ухвалу стейтового сенату, яка богато дотичить многих українських іміґрантів. Сенат іменно по довгій дебатї в середу приняв в третім читаню проєкт, що всїм фабрикам в стейтї заборонить ся затрудновати робітників між 21-шим і 40-вим роком житя, котрі не володіють анґлійською мовою. Зпід заборони є виняті лише замужні женщини, а також і ті мущини, котрі хоч не вміють анґлійскої мови, але ходять до вечірної школи бодай три години тижнево протягом 40 тижнів в роцї. — Рівночасно з тим низша палата сойму без одного опозицийного голосу заявила, що парлямент має право' ухвалити закон про депортоване небажаних чужинців.

Пасейські дїти приходять до школи знова пяні.

В результатї протесту, що шкільні дїти в Пасейку, Ню Джерзи, приходять до шкільної салї підхмелені медикаментами, пасейська здоровляна комісія вислала петицию до стейтової здоровляної комісії, аби заборонити аптикам продавати лікарства без письменного порученя лікаря. Протест внесла Альма Сміт, завідателька пасейських шкіл, котра каже, що шкільні дїти приходять пяні до школи. Досліди виказали, що бідні матери у східній части міста уживають якісь краплї для піддержаня сил, бо в ночи вони працюють у фабрицї, а в день сповняють домашні роботи. Користуючись свободою купна сих крапель, дїти купують їх для себе і пють. Дальше досліди вказали, що ті краплї, які уживають дїти, заключають в собі сім частий етеру і три части алькоголю; їх можна купити за 10 центів фляшинку. — Се вже друге з ряду оскарженє настоятельки пасейських шкіл, що дїти приходять до школи пяними. Першим разом було сказано виразно, що дїти приходять до школи під впливом алькоголю і в школї сплять цїлими годинами. Наслїдком того судові власти в місті заборонили коршмарам під грозою строгої кари продавати дїтям горячі напитки. Ся заборона була успішною аж до часу, доки дїти не винайшли собі иншого средства на затроюванє орґанізму. — У східній части Пасейку мешкають головно Поляки, Мадяри й Українцї. Нам не хочеть ся вірити, щоб на сей страшний злочин позволяли своїм дїтям українські матери та батьки; однак з жалем мусимо ствердити факт, що минувшого разу, в списї дїтий, котрі приходили пяними до школи, крім многих польських і мадярських були також і українські дїти. Тому на сїм місци відносимо ся до наших людий в Пасейку, щоби вони більше зважали на свої дїти і не стягали на себе поганого пятна місцевих шкільних властий та не наносили тим сорому та ганьби для свого народу.

Здержано видаванє пашпортів до Галичини.

Зі шведської амбасади повідомляють нас, що американське міністерство заграничних справ заборонило видавати пашпорти для людий, котрі хочуть тепер їхати до східної Галичини. Заборона обовязує аж до відкликаня. Тому отсим заявляємо нашим читачам, що всякі ходженя по адвокатах і старання о пашпорти є тепер даремні. Ніхто не може тепер їхати до східної Галичини, аж доки там не устане війна і справа не буде полагоджена.

Справа епископа для американських Українців.

Минувшої суботи відїхав з Ню Йорку до Ватикану архиепископ Бонзано, папський делеґат до Злучених Держав. Його відїзд стоїть тісно в звязи з папською консисторією, яка має почати ся 26. червня 1919. Найважнїйшою справою для консисторії має бути іменованє епископів на опорожнені місця, між ними також епископа для української католицької дієцезії у Злучених Державах.

З робітничого зїзду.

Саме тепер, як ми вже доносили, в Атлантик Сіти, Ню Джерзи, відбуваєть ся зїзд Американської Федерації Праці, найбільшої робітничої орґанізації в Злучених Державах. Зїзд відбуваєть ся досить спокійно, хоч не бракує там опозиціонїстів, котрі час від часу підносять малі бучі. На порядку дневнім стоїть тепер справа основаня політичної робітничої орґанізації. Делеґати підносять конечність такої орґанізації для істнованя партії і для лекшого розвязаня робітничого питаня в сїй державі. Доси робітники не є ані не були нїколи передтим зарепрезентовані офіціяльно в парляментї, через що і їх справи полагоджувано досить млаво. Тепер робітники постановили зорґанізувати свою власну робітничу політичну партію, вибрати своїх послів до парляменту, а також домагати ся, щоби в кабінетї був представник робітничої партії. Другою важною справою для зїзду є полагодити питанє протестаційного страйку проти засуду Томи Мунея, робітничого провідника в Сан Франціско. Суд засудив Мунея на кару смерти, однак ґубернатор Каліфорнії замінив її на досмертну вязницю. Радикальні круги робітництва внесли на зїздї резолюцію, аби Американська Федерація Праці викликала 4-го липня 1919 загальний протестаційний страйк. З перебігу дискусиї над сим проєктом можна вносити, що такий страйк буде, бо за ним є більша частина делеґатів. — Проти обох проєктів, то є проти основаня політичної робітничої партії і проти протестаційного загального страйку, виступав рішучо теперішний міністер праці Вілсон, котрий говорив перед зїздом минувшої пятницї. Міністер Вілсон каже, що політична партія роздвоїть ряди робітничої орґанізації і тим значно ослабить її. Знова протестаційний страйк буде сурово для судовних сисориї в Злучених Державах. Міністер Вілсон запевнив делеґатів зїзду, що правительство поручило йому перевести дослїд в справі засуду Мунея, і він, міністер, сї досліди робив і робить та має надію, що для Мунея буде визначена поновна розправа.

Олкак перелетів океан.

Незвичайне геройство доказав летун Джан Олкак, котрий за 16 годин і 12 мінут перелетів літком Атлянтійський океан між Новою Фунляндією в Америцї і Ірляндією в Европі. Літак Олкака летів 120 миль на годину, чого не докаже і найпоспішнїйший поїзд. Віддаленє між Новою Фунляндією й Ірляндією виносить 1.936 миль. Ціла Анґлія клонить нинї свою голову перед летуном Олкаком і засилає йому сердечні желаня, бо він приніс їй всесьвітну славу в летництві.

Підтяв сестрінцї горло, а сам повісив ся.

(Спеціяльно до „Свободи").

23-лїтний Олекса Стальма, Поляк в Ресін, Висконзін, підтяв бритвою горло своїй 7-лїтній сестрінцї Стефанії Зебровскій, а сам на другий день повісив ся в арештї. Ся траґедія розіграла ся в домі С. Зебровского, 1915 Ресін улиця, Ресін, Віс. Дитина померла в шпиталї. Що було причиною морду, не звісно, бо завретшований убийник не хотів висказати анї словечка, коли його допитували на поліциї. Стальма мешкав в Зебровского і морд поповнив в ночи з 11. на 12. червня. День перед поповненем злочину він був арештований на приказ одної женщини і в суді сказано йому було заплатити грошеву кару. Кажуть, що сей Поляк був ідіотом.

Любовна поезія є причиною розводу.

Пані Ґарнет Ґелен Кларк внесла скаргу в найвисшім судї в Ню Йорку і просить о розвід з її мужем. В просьбі вона каже, що свого мужа вона стрінула в Кокомо, Індіяна, і там вони побрали ся. Її муж, Ґрент Кларк, є поетом. На просьбу своєї нареченої він написав був вірш „Одна з мілїонів як Ти", котрий то вірш співано на забаві по їх вінчаню. Через два роки вони жили щасливо, аж недавно щось стало ся Кларкови і він почав уникати своєї жінки. Вона знайшла в його записках вірш „Сїдай, бо ти колишеш лодкою", опісля знова инший вірш „Я не хочу стратити Тебе". Останний вірш сподобав ся Кларковій жінцї, але вона нещасна не знає, кому сей вірш є присьвячений: чи їй, чи иншій, котру Кларк кохає. Пані Кларк терпіла, як могла, але знова инший вірш „Я люблю пані" („Ай лов дї лейдіс"), урвав струну її терпеливости і вона порішила пійти на судову дорогу і просити о розвід з тим, котрий не вдоволяєть ся нею одною, але любить всї женщини. На першім переслуханю судія не видав жадного вироку, відкладаючи справу на неозначений час.

БЕЗРОБІТЄ.

(From the U.S. Employment Service).

Після рапортів одержаних державними бюрами посередництва праці з 32 міст, в першім тижни червня безробітє було в 55 містах, з загальним числом 227.777 безробітних. В 27 містах буде робота для всїх.

На загал безробітє зменьшило ся, хоч і не дуже. Одначе в деяких містах (Бостон, Сієтл, Мілвокі) незанятих є більше ніж у попереднім тижни.

Нова Анґлія. — З 17 міст в стейтї Конетікут безробітє є в 11. В Бріджпорт 3.600 безробітних (в попереднім тижни 6,000), Ню Гейвен 2.000 (2.500), Норвіч 900, Бостон (Масс.) 9.000, Манчестер (Н. Г.) 1.000, Портленд (Мейн) 400. В Род Айленд роблять і є добрі промислові відносини.

Ню Йорк. — В Ню Йорку все ще є найменьш 100.000 робітників без бороти. Олбані 4.500, Бофало 5.000, Рочєстер 2.800, Сиракюз 500 — всюди по трохи меньше ніж бувало. В Олбанї і Сиракюз страйки.

Пенсильвенія. — Пітсбурґ 17.500, Філядельфія 700.

Мідл-Вест. — В Сінсінаті, Коломбос, Дейтон і Юнґставн 1.000 до 6.000 безробітних. В Клівленді знов є робота. В Акрон напружені промислові відносини; страйкують молдери і пекарі. В Шікаґо 20.000 без роботи. В Рокфорд страйкують машиністи, в Джолієт молдери. В Іст Шікаґо (Ind.) є 3.000, в Евансвіл 600 безробітних.

Захід. в Лос Анджелєс 4.500 безробітних; страйк в електричних фабриках, перевозових компаніях і корабельних ярдах. В Сієтл 2.000 без роботи, в Портленд 275.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З ТАВНТОН, МАСС. І ОКОЛИЦІ ПОЗІР!

Товариство ім. Тараса Шевченка, від 122. У. Н. С. в Тавнтон, Масс.

скликує

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ
В НЕДЇЛЮ, 22. ЧЕРВНЯ С. Р.

на гали французькій під ч. 420 Бей стр., Тавнтон, Масс.

Початок віча о год. 2-гій пополудни.

Просить ся всїх Українцїв і Українок місцевих і поблизьких, щоби прийшли на віче, на котрім будуть говорити українські бесїдники.

На віче вступ вільний, як для мущин, так і для женщин.

ЗА КОМІТЕТ: 71-72
Володимир Маршалок,
Василь Турколо,
Ілїя Давидчук.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Отсим повідомляєть Родимців, що

В СУБОТУ, 21. ЧЕРВНЯ 1919 Р.

ТОВ. „ЛЮБОВ", ВІД. 45 У. Н. С.

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
в Метрополитан Гол, 715 Фермонт Евеню.

Початок о годинї 7-ій вечер.

Добірна музика, холодні напитки і сьвіжа перекуска.

Родимцї! Поки холодно еще, прийдіть і забавте ся гарно.

Вступ лише 35 цнт.

Члени тов. „Любов" мусять усї явити ся, а противнїйше разі на слїдуючім засїданю заплатить подвійний вступ.

За добру забаву ручить

71 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! БОФАЛО І ОКОЛИЦЯ!

Заходом Української Школи при ґр-кат. парохії св. Івана Хрестителя

— уряджують —

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ДЕКЛЯМАТОРСЬКИЙ

ВЕЧЕРОК
в 105-лїтні роковини уродин Тараса Шевченка

В СУБОТУ, 21. ЧЕРВНЯ 1919 Р.

в гали А. Дорівальского, 930 Ґрент стріт.

ПРОҐРАМА.

Часть I.

1. „Star Spangled Banner"..Хор міш.
2. Вступну промову виголосить.....
.....о. Іван Ортинський
3. а) „Реве та стогне", б) „Моворіднї"....Хор школярів
4. „Розрита могила", декламація...
.....Павло Корпан
5. Вязанка народних пісень.....
.....Хор школярів
6. „До Основяненка", декламація..
.....Евгенія Швець
7. „Далека та и близька нам".....
.....Хор мішаний
8. „Пречиста Діво, радуй ся Марїє", декламація ..Стефанія Комаранець
9. Відчит про Шевченка.....Ґр. П.

Часть II.

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕНЄ

ДІТОЧЕ СЬВЯТО

сценічний образок в 2-ох діях, Михайла Козорїс.

ДІЕВІ ОСОБИ:

Марійка, лїт 12.....Зофія Маласт
Мицкольцо, молодший її брат.....
.....Василь Костецький
Вадля .....Анастазія Мидлян
Цьопа .....Ольга Видиш
Іринка .....Надія Пинюк
Андрюшка .....Володимир Шафран

Другі дїти в віцї від 8 до 12 лїт.

На закінченє: „Ще не вмерла" і „Май контри".....Хор мішаний

Дірігент: **п. Григорій Пинюк.**

Початок точно о годинї 8-ій вечером.

Вступ 50 і 35 цнт.

Просить ся всїх Українцїв і Українок як з Бофало так і околиці, щоби явились численно на сей вечерок, котрий уряджують шкільні дїти, а будуть певні, що не пожалуєте коли прийдете, бо наладжують своїми дрібними діточками. — За що ручить

70-71 КОМІТЕТ.

НАША ПІСНЯ, НАША ДУМА НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ...

коли в кождій хатї, де плекаєть українську музику, коли в кождій школї де вчать дїтий і старших, найдесь

НОВЕ РОЗКІШНЕ ВИДАНЄ

ЗВУКИ УКРАЇНИ
(MELODIES OF THE UKRAINE)

яке містить в собі 7 найкрасших творів музичних на ФОРТЕПЯН,

як слїдує:

Число
1. *Verbytskyj-Yaroslavenko*: Ще не вмерла Україна (Shche ne vmerla Ukraina), the Ukrainian National Hymn.
2. *Lysenko*: Засиськали козаченьки, March from operetta „Чорноморцї" (Chornomortsi).
3. *Prysovskyj*: Українська Думка (Ukrainsks Dumka) No. 1.
4. *Nishchynskyj*: Закувала та сива зозуля (Zakuvala ta syva zozulya), Chorts of youths from operetta „Вечорниці Назар Стодоля" (Vechornytsi Nazar Stodola).
5. *Zaremba*: Dumka. Three melodies of the Ukrainian Song „Сонце низенько, вечір близенько" (Sontse nyzenko, vecher blyzenko).
6. *Zientarski*: Українська Шумка. (Ukrainska Shumka).
7. *Moniuszko-Wolff*: Козак (Cossack).

Ся фортепянова збірка є прихожою для товариств і драматичних кружків, які займають ся улюдуванєм концертів.

Видавець подбав, щоби се видане було рівнож приступне і для Американцїв, подаючи у нїм попри українські написи також написи в анґлійскій мові.

ДО НЕДАВНА СЯ ЗБІРКА КОШТУВАЛА В ПРОДАЖИ $3.50, А КНИГАРНЯ „СВОБОДИ" ПРОДАЄ ЇЇ ТЕПЕР НИЗШЕ НАКЛАДОВОЇ ЦІНИ, ЛИШЕ ЗА $1.50

Сей збірник надаєть на дарунок так для Українцїв як і для Американцїв. Заступить всякі другі приємности.

Замовленя, які полагоджуємо відворотною почтою, просить ся висилати на адресу:

"SVOBODA",

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ badaню та дізнайте ся про нашу опінію то пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомплікованy недугу або коли Вам долягає терпінє жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нинї, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі лїта досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помічі тамки коли інші методи завели, а затим много терпячих уратовано ся від мук і небезпечних операцій.

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недоглядане і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все засмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч.

Drs. DOYLE & LEWIS

В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТЇ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всї часи. Зважте, що наша школа є одна з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порозуміти ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запишіться до нашої школи. — **L. Stepanoff**, інструктор і механік. 2-14

Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12-ої год. в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 51th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нїчого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се зидемо і наші пацієнти знають. Гарантуємо рішуче лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тамскоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104

І подумайте над сим! Ні один доляр заплатите, аж Ви дістанете вилїченї. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY

СОКОЛИКИ

Комедія в 4-ох діях Григорія Цеглянського.

СЯ КОМЕДІЯ НАДАЄТЬ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 7 ЖЕНЩИН І 6 МУЩИН

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ
В ШТУЧНІМ ЛЇЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, очему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, заступу. Запаленє легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

ПЕКЛО В ХАТЇ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Замовленя висилайте враз з грішми на адресу:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ І МОЖНА НАЙТИ

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

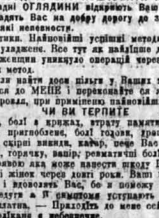

PROFESSOR Dr. Cooper
717 LIBERTY AVE., PITTSBURGH, PA

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2. попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкаєть ся його опінії. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і вирозадять Вас на добру дорогу до здоровля, завдаєть Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Поможемо уладженю. Все тут до найлїпшого для недужих людий.

Сотки мущин і женщин уникнуло операції через посвідчене лїченє найновійшими путями метод.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Наших терпіньях і чуєте невірність, то пробуєть ся до МЕНЕ і переконаєте ся що успіх можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод і лїченя.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослїплене нервів, болї в крижах, втрату памяти, бити серця, страхливости, задумчивість, пригнобленє, болї голови, ґрипу, прикрости, опухлини тїла, болячки, скірні виниски, кашель, серце без горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, горячку, вапір, ревматичні болї, пряні? Ці як і другі недуги є першою провізою яка може навести нуду. Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок тягом 30 лїт. Ваші відповіди уміють Вам про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я пошлю Вам в скорім часї Я лїчу сам причину недуги а Я обмиюю устранити скоро. Пишіть, по пораду в новім баданю. — Приходіть до мене сейчас, коли відмовили кочи лїкарські. Звоїлкану в вдоволенє.

Dr. JOEHNER, Spec. 6

DR. COOPER, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa